

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ

Αντί προλόγου

ΣΥΓΚΛΑΟΝΙΣΤΙΚΟ: Τα κορίτσια της φωτογραφίας πηγαίνουν ΑΛΥΣΟΔΕΜΕΝΑ όχι για να φυλακιστούν αλλά για να.!!!

Δημοσιεύθηκε από spitha80 στο Ιουνίου 4, 2014

Θα υπέθετε κάποιος άσχετος, ότι τα κορίτσια οδηγούνται στη φυλακή. Μεταφορικά ίσως ισχύει, αλλά στην πραγματικότητα πηγαίνουν να συναντήσουν τους μελλοντικούς συζύγους τους! Την επιλογή την έχουν κάνει οι πατεράδες τους και τα κοριτσάκια, απλά υπακούν. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα pakistantoday.com.pk, το συμβούλιο ισλαμικής ιδεολογίας συζήτησε το θέμα αν πρέπει να μπει ένα κατώτατο όριο στο γάμο των κοριτσιών. Η απόφαση των μουλάδων τον Μάρτιο του 2014 ήταν ότι οι γυναίκες από τη φύση τους είναι αντίθετες με το Ισλάμ και τη Σαρία. Σύμφωνα με το συμβούλιο οι γυναίκες χωρίζονται σε Χαράαμ και Μάκρου..

Κάθε γυναίκα που αποφασίζει με τη θέληση της είναι Χαράαμ και συνωμοτεί εναντίον του Ισλάμ. Όσες υποτάσσονται μπορούν να γίνουν Μάκρου, που είναι ένα επίπεδο ανεκτό από το συμβούλιο, αφού για λόγους αναπαραγωγής πρέπει να υπάρχουν και γυναίκες. Οι αξιωματούχοι είπαν ότι μελέτησαν τις πηγές και τις ιστορικές αναφορές και κατέληξαν ότι οι γυναίκες είναι πηγή κακού και εχθρός του Ισλάμ. Αν περιοριστούν και υποταχθούν, τότε το Ισλάμ μπορεί να συνεχίσει να είναι μια θρησκεία της ειρήνης και της ευημερίας..

Η απόφαση έχει και άλλες παραμέτρους για τη θέση της γυναίκας που κινούνται στην ίδια λογική. Ωστόσο, δεν σημαίνει ότι η φωτογραφία αντιπροσωπεύει το σύνολο του μουσουλμανικού κόσμου. Κάθε περιοχή πρέπει να εξετάζεται διαφορετικά. Ακόμη και στο Πακιστάν όπου ελήφθη η απόφαση, πολλές γυναίκες, κυρίως όμως εύπορες και μεγαλοαστές, έχουν ελευθερίες και σημαντικές θέσεις, όπως είχε η Μπενάζιρ Μπούτο. Η διαμάχη όμως είναι συνεχής και οι ακραιφνείς ιερείς του Ισλάμ, αγωνίζονται να επικρατήσουν και μέσω της ψηφοθηρίας να επιβάλλουν τη σαρία και στο κράτος. Φυσικά, η τελική απόφαση είναι ότι η ύπαρξη των γυναικών είναι αντι- ισλαμική και τα κορίτσια θα παντρεύονται όποτε θέλει ο πατέρας τους, ανεξαρτήτως ηλικίας..

<https://olympiada.files.wordpress.com/2014/06/ceb1ceb9cf85cf83ceb9ceb4ceb5cf82.png>

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ.

Από τη γέννηση ως τον θάνατο, σε περιόδους ειρήνης όσο και πολέμου, οι γυναίκες αντιμετωπίζουν διακρίσεις και βία από την πολιτεία, την τοπική κοινωνία και την οικογένεια. Η γυναίκες συγκροτούν μία ιδιαίτερα ευπαθή κοινωνική ομάδα, η οποία ανάλογα με τον τόπο διαμονής, την ηλικία, την θρησκεία τα ήθη και τα έθιμα του λαού της, έχει να αντιμετωπίσει πληθώρα κοινωνικών προβλημάτων σε βάρος της. Παρά τους σκληρούς αγώνες που έχουν σημειωθεί με σκοπό την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων και την υποτιθέμενη επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, είναι γεγονός πως εκατομμύρια γυναίκες πλήττονται καθημερινά από προκαταλήψεις και στερεότυπα και γίνονται θύματα βίας και ανεξέλεγκτης συμπεριφοράς αντρών, οι οποίοι λειτουργούν ως αυθεντία.

Η βρεφοκτονία κοριτσιών στερεί από αμέτρητες γυναίκες την ίδια τη ζωή. Κάθε χρόνο, εκατομμύρια γυναίκες βιάζονται από τον σύζυγο ή τον σύντροφό τους, από συγγενείς, από φίλους και αγνώστους, από εργοδότες και συναδέλφους, από αστυνομικούς και στρατιώτες. Από την ενδοοικογενειακή βία υποφέρουν γυναίκες, παιδιά και άνδρες, όμως η συντριπτική πλειονότητα των θυμάτων είναι γυναίκες και κορίτσια. Στις ένοπλες συγκρούσεις, η βία κατά των γυναικών χρησιμοποιείται συχνά ως όπλο πολέμου, με σκοπό να ταπεινώσει τις ίδιες τις γυναίκες ή και την κοινότητα στην οποία ανήκουν.

Η βία κατά των γυναικών δεν περιορίζεται σε κάποιο συγκεκριμένο πολιτικό ή οικονομικό σύστημα, αλλά είναι διαδεδομένη σε κάθε κοινωνία στον κόσμο. Δεν γνωρίζει διαχωριστικές γραμμές από πλευράς πλούτου, φυλής ή πολιτισμού. Οι δομές ισχύος στο εσωτερικό της κοινωνίας, οι οποίες διαιώνίζουν τη βία κατά των γυναικών, είναι βαθιά ριζωμένες και αδιάλλακτες. Η βία, ως βίωμα ή ως απειλή, εμποδίζει τις γυναίκες σε όλο τον κόσμο να ασκήσουν και να απολαύσουν πλήρως τα δικαιώματά τους.

Η 25η Νοεμβρίου λοιπόν είναι η Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας εναντίον των Γυναικών.

Οι ρίζες της βίας

Το βαθύτερο αίτιο της βίας κατά των γυναικών βρίσκεται στις **δυσμενείς διακρίσεις, οι οποίες αρνούνται στις γυναίκες την ισότητα με τους άνδρες σε όλους τους τομείς της ζωής.** Η βία είναι ριζωμένη στις διακρίσεις και ταυτόχρονα εξυπηρετεί την ενίσχυση των διακρίσεων. Η βία κατά των γυναικών δεν είναι ούτε «φυσιολογική», ούτε «αναπόφευκτη». Αποτελεί έκφραση συγκεκριμένων, ιστορικά και πολιτισμικά προσδιορισμένων, αξιών και προτύπων. **Οι κοινωνικοί και πολιτικοί θεσμοί** καλλιεργούν την υποταγή των γυναικών και τη βία κατά των γυναικών.

Η φτώχεια και η περιθωριοποίηση τροφοδοτούν τη βία κατά των γυναικών και παράλληλα προκύπτουν από αυτήν. Παγκοσμίως, οι γυναίκες εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά φτώχειας απ' ό,τι οι άνδρες, η φτώχεια τους είναι πιο έντονη απ' ό,τι των ανδρών, και οι αριθμοί των φτωχών γυναικών αυξάνονται συνεχώς. Τη στιγμή που οι αρνητικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης αφήνουν όλο και περισσότερες γυναίκες παγιδευμένες στο περιθώριο της κοινωνίας, είναι εξαιρετικά δύσκολο γι' αυτές τις γυναίκες να ξεφύγουν από καταστάσεις κακοποίησης και να επιτύχουν προστασία και επανόρθωση. **Ο αναλφαβητισμός** και η φτώχεια περιορίζουν σημαντικά τις δυνατότητες των γυναικών να οργανωθούν για να αγωνιστούν για αλλαγή της κατάστασης.

Οι νεαρές γυναίκες υπόκεινται συχνά σε σεξουαλική κακοποίηση όχι μόνο επειδή είναι γυναίκες, αλλά και επειδή είναι νέες και ευάλωτες. Σε μερικές κοινωνίες, τα κορίτσια υποβάλλονται σε καταναγκαστική σεξουαλική επαφή, εξαιτίας της πλάνης ότι η σεξουαλική επαφή με μία παρθένα θα θεραπεύσει τον άνδρα από το HIV/AIDS. Όμως, η ηλικία δεν προσφέρει καμία προστασία. Ενώ κάποιες κοινωνίες σέβονται τη σοφία των ηλικιωμένων γυναικών και τους προσφέρουν υψηλότερη κοινωνική θέση και μεγαλύτερη αυτονομία, άλλες κακομεταχειρίζονται αυτές που είναι εύθραυστες και μόνες, ιδίως τις χήρες.

Ο έλεγχος της γυναικείας σεξουαλικότητας είναι ένα ισχυρό μέσο, με το οποίο οι άνδρες ασκούν την κυριαρχία τους πάνω στις γυναίκες. Οι γυναίκες που δεν συμμορφώνονται με τα καθιερωμένα πρότυπα θηλυκότητας, συχνά αντιμετωπίζουν αυστηρές τιμωρίες.

Η βία κατά τη διάρκεια ενόπλων συγκρούσεων καταστρέφει τις ζωές ανδρών και γυναικών, αλλά ο συστηματικός βιασμός, όπως παρατηρήθηκε σε πολλές πρόσφατες συγκρούσεις, στρέφεται πρωταρχικά εναντίον των κοριτσιών και των γυναικών. Οι βιασμοί, οι ακρωτηριασμοί και οι δολοφονίες κοριτσιών και γυναικών αποτελούν συνηθισμένες πολεμικές πρακτικές και διαπράττονται τόσο από τις κυβερνητικές δυνάμεις όσο και από ένοπλες ομάδες.

Οι μορφές βίας που συνδέονται στενά με το φύλο είναι επίσης ενδημικές σε κοινωνίες στρατιωτικοποιημένες ή σπαρασσόμενες από τον πόλεμο. Σε κοινωνίες που επηρεάζονται σημαντικά από την «κουλτούρα των όπλων», η ιδιοκτησία και η χρήση όπλων μεγεθύνει τις υπάρχουσες ανισότητες μεταξύ των φύλων, ενισχύοντας την κυριαρχική θέση των ανδρών και συντηρώντας την υποταγή των γυναικών. Οι βίαιες διενέξεις μέσα στο σπίτι συχνά γίνονται πιο θανάσιμες για τα κορίτσια και τις γυναίκες όταν οι άνδρες έχουν όπλα.

Μορφές

Σωματική κακοποίηση είναι, όταν ο άντρας:

Χτυπάει τη γυναίκα, στο πρόσωπο ή το σώμα, με τα χέρια του ή τα πόδια του.
Την απειλεί ή της επιτίθεται, με αιχμηρά αντικείμενα. Την σπρώχνει βίαια.

Ψυχολογική κακοποίηση είναι, όταν ο άντρας:

Χρησιμοποιεί προσβλητικά λόγια, την εξευτελίζει, την ταπεινώνει, την βρίζει.
Την υποτιμά, την μειώνει, την κάνει να αισθάνεται ότι δεν είναι άξια να πει ή να κάνει τίποτα σωστά.

Προσπαθεί να την απομονώσει, από το φιλικό και οικογενειακό της περιβάλλον και, συστηματικά, σχολιάζει αρνητικά και κατακρίνει τις σχέσεις, που έχει μαζί τους.

Αποθαρρύνει κάθε προσπάθειά της για εύρεση εργασίας.

Προσπαθεί να την έχει οικονομικά εξαρτημένη.

Δεν της επιτρέπει να διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία.

Την αναγκάζει να ζητά χρήματα ή έγκριση, για όλες τις προσωπικές ή οικογενειακές ανάγκες, ακόμα κι αν εργάζεται.

Την υποβάλλει σε ψυχολογικούς εκβιασμούς και διλήμματα.

Σεξουαλική κακοποίηση είναι, όταν ο άντρας:

Εξαναγκάζει τη γυναίκα σε συνουσία, χωρίς τη θέλησή της.

Την αντιμετωπίζει σαν σεξουαλικό αντικείμενο και κριτικάρει τη σεξουαλική της συμπεριφορά.

Η ενδοοικογενειακή βία είναι η πιο συνηθισμένη μορφή άσκησης σωματικής, ψυχολογικής, σεξουαλικής ή και οικονομικής βίας από έναν άντρα σε μία γυναίκα και η σωματική η πιο επικίνδυνη και φανερή εκδήλωσή της, γιατί βάζει σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα μίας γυναίκας. Συνήθως ξεκινά με ένα χαστούκι, κλιμακώνεται και καταλήγει σε καθημερινό εφιάλη με τα εξής στάδια: επίθεση, μετάνοια, συγγνώμη, υπόσχεση ότι δεν θα επαναληφθεί, περίοδο συμφιλίωσης και ξανά επίθεση.

Η ψυχολογική ή οικονομική βία μπορεί να μην καταλήγουν πάντα και σε σωματική, μία σωματικά όμως κακοποιημένη γυναίκα έχει σίγουρα κακοποιηθεί και ψυχολογικά. Ο σύντροφος ή ο σύζυγός της ελέγχει τη ζωή της, την απομονώνει από το περιβάλλον της, της στερεί την ελευθερία, την εκβιάζει, την απειλεί, με αποτέλεσμα εκείνη να χάσει τον αυτοσεβασμό της, να απομονωθεί και να καταλήξει σε αρκετές περιπτώσεις με σοβαρές ψυχικές διαταραχές, όπως μελαγχολία και κατάθλιψη. Άλλοτε, η άσκηση βίας είναι οικονομική οδηγώντας σε πλήρη εξάρτηση της γυναίκας από το σύζυγο ή σύντροφό της, ο οποίος ελέγχει απόλυτα τα έσοδα και τα έξοδά της και της

αφαιρεί το δικαίωμα να διαχειρίζεται τα χρήματά της.

ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ

ΗΠΕΙΡΟ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ

Το 1/4 των αντρών στην Ασία παραδέχεται ότι έχει βιάσει γυναίκα, σύμφωνα με έρευνα των Ηνωμένων Εθνών που πραγματοποιήθηκε σε έξι χώρες της περιοχής. Στην Παπούα Νέα Γουινέα, περίπου το 62% των ερωτηθέντων ισχυρίστηκε ότι έχει συννευρεθεί ερωτικά με γυναίκα χωρίς τη συγκατάθεσή της. «Τα συμπεράσματα της έκθεσης επιβεβαιώνουν την ύπαρξη της βίας κατά των γυναικών στην περιοχή. Και η βία είναι απολύτως συνδεδεμένη με την ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων» υπογράμμισε η Έμα Φούλου, εκ των επικεφαλής της έρευνας. Η έκθεση με τίτλο «Γιατί Ορισμένοι Άνδρες Χρησιμοποιούν Βία Κατά των Γυναικών και Πώς Μπορούμε να το Αποφύγουμε;» στηρίχτηκε σε συνεντεύξεις που δόθηκαν κατά τις χρονιές 2010-2013 από 10.000 άνδρες και 3.000 γυναίκες στο Μπανγκλαντές, την Καμπούτζη, την Κίνα, την Ινδονησία, την Σρι Λάνκα και την Παπούα Νέα Γουινέα. Η έκθεση παρείχε λεπτομερή στοιχεία για τη βία που ασκούν οι άνδρες στο πρόσωπο των γυναικών και τα κίνητρό τους. Η περιοχή της Ασίας-Ειρηνικού επιλέχθηκε για την πρώτη έκθεση, κυρίως επειδή τα Ηνωμένα Έθνη διαθέτουν πολλά ενεργά προγράμματα για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στην Ασία. Η έρευνα έφερε στο φως το πολύ υψηλό ποσοστό σωματικής και σεξουαλικής βίας εις βάρος συζύγων και συντρόφων, καθώς στην Ινδονησία, για παράδειγμα, κυμαίνεται στο 26%, ενώ στην Παπούα Νέα Γουινέα στο 80%. Μάλιστα, το πιο κοινό κίνητρο που επικαλούνται είναι η αίσθηση σεξουαλικής κυριότητας. «Παρότι το αλκοόλ συχνά θεωρείται ότι είναι ένας κοινός παράγοντας διάπραξης βίαιου εγκλήματος, ήταν η λιγότερο κοινή απάντηση που έδωσαν οι ερωτηθέντες», σύμφωνα με την έρευνα. Η έρευνα αποπειράθηκε επίσης να εξετάσει το θέμα του βιασμού με θύματα άνδρες. Στο Μπανγκλαντές, την Κίνα και την Ινδονησία, περίπου το 2% των ερωτηθέντων παραδέχτηκε ότι έχει βιάσει άλλον άνδρα, ενώ στη Σρι Λάνκα και την Καμπούτζη το ποσοστό ανέρχεται, κατά μέσον όρο,

σε 3% με 4% και στην Παπούα Νέα Γουινέα σε 8%. Όπως προκύπτει, η Παπούα Νέα Γουινέα έχει σχετικά χαμηλό επίπεδο ισότητας των δύο φύλων και έλλειψη νομοθεσίας κατά του βιασμού, ενώ οι πρόσφατες συγκρούσεις έχουν οδηγήσει στην αποδοχή της βίας, εξηγεί η Φούλου. Η έκθεση διαπίστωσε ότι περίπου το 72% με 97% των ανδρών που παραδέχθηκαν ότι έχουν βιάσει δεν ήρθε ποτέ αντιμέτωπο με το νόμο.

Τα δύο τρίτα των αναλφάβητων σε ολόκληρο τον κόσμο (876 εκατομμύρια) είναι γυναίκες, αριθμός που σύμφωνα με τη UNICEF δεν θα αλλάξει σημαντικά για τα επόμενα 20 χρόνια. Πέφτουν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης μία ή περισσότερες φορές στη ζωή τους εκατομμύρια γυναίκες, ενήλικες και μη. Παρ' όλα αυτά οι καταγγελίες είναι ελάχιστες, ενώ σε ορισμένες χώρες της Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και της Ασίας εφαρμόζεται η ειδικής πράξη του ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων των κοριτσιών (κλειτοριδεκτομή). Σήμερα στις χώρες αυτές περισσότερες από 114 εκατομμύρια γυναίκες έχουν υποστεί αυτό το μαρτύριο. Στην Ινδία, στο Πακιστάν, αλλά και αλλού στη νοτιοανατολική Ασία οι γυναίκες που κνοφορούν θηλυκά έμβρυα υποχρεώνονται σε άμβλωση, ενώ αν κατορθώσουν να τα γεννήσουν, συχνά τους τα παίρνουν και τα θανατώνουν. Σε πολλές αφρικανικές και ασιατικές χώρες περισσότερα από το 50% των κοριτσιών υποχρεώνονται από την οικογένειά τους σε πρόωρο γάμο χωρίς τη θέλησή τους. Όλα τα παραπάνω στοιχεία προέρχονται από επίσημες έρευνες του ΟΗΕ και της UNICEF και μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

1.ΤΣΑΝΤ: Μόνο το 15% των γεννήσεων πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη γιατρού ή μαίας, ενώ το 49% των κοριτσιών ηλικίας 15-19 έχουν παντρευτεί, οι περισσότερες χωρίς τη θέλησή τους.

2.ΑΙΘΙΟΠΙΑ: Μόνο το 8% των γυναικών γεννά υπό την παρουσία γιατρού ή μαίας, το 49% των κοριτσιών 15-19 ετών είναι παντρεμένα.

3.ΜΑΛΙ: Γιατρός ή μαία παραβρίσκεται μόνο στο 24% των γεννήσεων. Το 91% των γυναικών είναι αμόρφωτες, ενώ το 50% των κοριτσιών έχουν παντρευτεί πριν από την ενηλικίωσή τους.

Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

4.ΝΙΓΗΡΙΑ: Μόνο το 15% των γεννήσεων γίνονται παρουσία γιατρού ή μαίας, ενώ παντρεμένα είναι τα κορίτσια ηλικίας 15-19 ετών, σε ποσοστό 62%. Το 97% του γυναικείου πληθυσμού είναι αγράμματες. Εκατοντάδες Νιγηριανές πέφτουν θύματα σωματεμπορίας και πωλούν στην Ευρώπη.

Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

5.ΟΥΓΚΑΝΤΑ: Το 50% των γυναικών ηλικίας 15-19 είναι παντρεμένες, ενώ το 67% των γυναικών είναι αμόρφωτες. Το 38% των γεννήσεων γίνονται υπό την επίβλεψη γιατρού ή μαίας. Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

6.ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ: Μόνο το 14% των γεννήσεων γίνεται από γιατρό ή μαία. Το 50% του γυναικείου πληθυσμού μεταξύ των κοριτσιών έχουν παντρευτεί. Στη συγκεκριμένη χώρα, πολύ μεγάλο είναι και το ποσοστό των γυναικών που εξαναγκάζονται σε πορνεία. Πολλές απ' αυτές δεν έχουν ενηλικιωθεί.

7.ΙΟΡΔΑΝΙΑ: Παρά τις επίμονες προσπάθειες της κυβέρνησης για εξευρωπαϊσμό, η θέση της γυναίκας είναι δεινή. Δεκατρία περιστατικά δολοφονιών γυναικών για «απιστία» από τα μέλη της ίδιας τους της οικογένειας έχουν καταγραφεί επίσημα από τις διεθνείς οργανώσεις μέσα σε δέκα μήνες.

8.ΝΕΠΑΛ: Το 44% των κοριτσιών ηλικίας 15-19 έχουν παντρευτεί. Το 89% του συνολικού πληθυσμού είναι αμόρφωτες.

9.ΥΕΜΕΝΗ: Μόνο το 16% των γυναικών δέχονται τη φροντίδα γιατρού ή μαίας κατά τη διάρκεια της γέννας. Το 24% των κοριτσιών ετών 15-19 είναι παντρεμένα. Το 92% των γυναικών της χώρας είναι αναλφάβητες.

10.ΣΟΥΔΑΝ: Συχνά είναι τα περιστατικά αποκλεισμού των γυναικών από τη δημόσια ζωή. Οι γυναίκες δεν έχουν πρόσβαση σε πολλούς δημόσιους χώρους, μεταξύ των οποίων δημόσιες υπηρεσίες, εστιατόρια, αλλά και καταστήματα. Όσες φορές προσπάθησαν να διαμαρτυρηθούν γι' αυτό συνελήφθησαν και δικάστηκαν.

11.ΠΑΚΙΣΤΑΝ: Εάν ο σύζυγος κατηγορήσει τη γυναίκα του για «ανάρμοστη» ή «ανήθικη» συμπεριφορά, τότε έχει το δικαίωμα να τη χτυπήσει, να την τραυματίσει, ακόμη και να τη σκοτώσει. Δύο γυναίκες καίγονται ζωντανές κάθε μέρα από τους συζύγους τους, με την ανοχή του κράτους.

Στους συζύγους δεν επιβάλλεται καμία ποινή.

12.ΙΝΔΙΑ: Στην Ινδία 14 γυναίκες δολοφονούνται κάθε μέρα από τους συζύγους τους, με την ανοχή

του κράτους. Χαρακτηριστικό είναι και το κάψιμο με λάδι «kitchen death» από τους συζύγους, αν δεν τηρηθεί το προγαμιαίο συμβόλαιο μεταξύ του πατέρα της νύφης και του υποψήφιου συζύγου.

13.ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ: Γυναίκες κάθε ηλικίας πέφτουν θύματα βίας στο σχολείο και στο δρόμο. Η χώρα έχει τους υψηλότερους δείκτες βίας κατά των γυναικών στον κόσμο. Ούτε τα σχολεία δεν αποτελούν εξαίρεση. Τα αγόρια και οι δάσκαλοι στα σχολεία κακοποιούν σεξουαλικά τις μαθήτριες σε καθημερινή βάση. Παρά τις καταγγελίες των περιστατικών, οι δράστες δεν συλλαμβάνονται.

14.ΣΙΕΡΑ ΛΕΟΝΕ: Θύματα σεξουαλικής κακοποίησης πέφτουν καθημερινά οι γυναίκες στη χώρα αυτήν. Άντρες του κρατικού στρατού, αντάρτες και απλοί πολίτες συμμετέχουν συχνά σε ομαδικούς βιασμούς. Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

15.ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ: Σημαντικοί περιορισμοί για εργασία, καμία ιατρική περίθαλψη και απαγόρευση συμμετοχής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση επιβάλλονται στις γυναίκες. Συχνά είναι τα περιστατικά βιασμών και κακοποίησης γυναικών (εκτελέσεις, ακρωτηριασμοί, εξευτελισμοί κ.ά).

16.ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΙΜΟΡ: Ομαδικοί βιασμοί γυναικών από στρατιώτες αποτελούν σύννηθες φαινόμενο.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ: Η πλειονότητα των κοριτσιών ηλικίας 5 έως 15 ετών στις χώρες αυτές έχει πέσει θύμα βιασμού ή σεξουαλικής κακοποίησης. Το Εκουαδόρ (76%), η Νικαράγουα (70%) και η Χιλή (57%) έχουν τα υψηλότερα ποσοστά. Τα κορίτσια αυτά ζαναβιάζονται μία ή περισσότερες φορές και μετά την ενηλικίωσή τους. Το 47% των βιασμών σε ανήλικες στην Κόστα Ρίκα, στο Ελ Σαλβαντόρ, στη Γουατεμάλα, στην Ονδούρα, στη Νικαράγουα και στην Παραγουάη έγινε από μέλη της οικογένειάς τους. Στο Περού, εννέα στις 10 γυναίκες έχουν κακοποιηθεί από τους συζύγους τους. Το 25% των ανήλικων κοριτσιών της Λατινικής Αμερικής μένουν έγκυες από τους βιαστές τους. Το 20% των ετήσιων γεννήσεων στις χώρες αυτές είναι από ανήλικες (περίπου 2 εκατομμύρια μωρά), ενώ μόνο το 7% των ανήλικων μανάδων έχουν πάει σχολείο. Παρ' ότι η σεξουαλική κακοποίηση είναι το πιο συχνό έγκλημα στην Λατινική Αμερική, είναι εκείνο με τις λιγότερες αναφερθείσες καταγγελίες.

Πιο συγκεκριμένα:

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΝΔΙΑ

"Το να μεγαλώνεις ένα κορίτσι, είναι σαν να ποτίζεις τον κήπο του γείτονα (Ινδικό ρητό) "

Το 1987, αφού προηγουμένως μία γυναίκα της κάστας Rajput κάηκε ζωντανή στη νεκρική πυρά του συζύγου της και κατόπιν ανακηρύχθηκε από χιλιάδες ως η νέα Sati Mata – μία «Αγνή Μητέρα» (μολονότι δεν είχε παιδιά) η οποία πιστευόταν από πολλούς ότι κατείχε πνευματικές δυνάμεις πέρα από το θνητό κόσμο – η διαδεδομένη βία εναντίον των γυναικών στη σύγχρονη Ινδία έγινε για ακόμη μία φορά το επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Η χήρα ήταν δεκαοκτώ ετών και είχε παντρευτεί με προξενιό έναν άνδρα τον οποίο γνώριζε ελάχιστα. Μετά το θάνατό της, προβλήθηκε ως η επιτομή την Ινδής Γυναίκας, της αγνής θηλυκότητας: η πιστή και αφοσιωμένη σύζυγος, η εν δυνάμει μητέρα γιων, αυτοθυσιαζόμενη ως το τέλος. Αυτός ο ρόλος έχει κυριαρχήσει στην ψυχή τον Ινδών γυναικών για αιώνες και πολλές γυναίκες φιλοδοξούν να φτάσουν σε αυτά τα επίπεδα «τελειότητας», πεπεισμένες ότι το προδιαγεγραμμένο τους καθήκον στη ζωή είναι να ζήσουν και να

πεθάνουν για τους συζύγους τους, βάζοντας πάντα τα συμφέροντα εκείνων πάνω από τα δικά τους. Ένα άλλο τμήμα της κοινής γνώμης εξεγέρθηκε και καταδίκασε την πράξη, κατηγορώντας τους εξ αγχιστείας συγγενείς της για φόνο εκ προμελέτης. Μία ομάδα γυναικών στο Τζαϊπούρ βγήκε στους δρόμους για να διαμαρτυρηθεί, απαιτώντας δικαιοσύνη και αμέσως μετά, υποστηριζόμενες από μία ομάδα δικηγόρων οι οποίοι παραιτήθηκαν της αμοιβής τους «χάριν του δημοσίου συμφέροντος», έφεραν την υπόθεσή τους ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου του Τζαϊπούρ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Πράξης Κατάργησης του Sati (Abolition of Sati Act) που είχε καθιερωθεί από τους Βρετανούς το 1829. Το σκηνικό είχε στηθεί για μία πολιτική συζήτηση και μία αντιπαράθεση που θα διαρκούσε για περισσότερο από μία δεκαετία, αναδύοντας θέματα που επηρεάζουν την ίδια την επιβίωση των γυναικών στην Ινδία, επικεντρώνοντας την προσοχή στη σκληρότητα μίας φεουδαρχικής τάξης η οποία επιμένει στη «μεγαλύτερη δημοκρατία του κόσμου», όπως εμείς, υποστηριζόμενοι από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του υπόλοιπου κόσμου, αρεσκόμαστε να περιγράφουμε τους εαυτούς μας.

Γράφοντας περίπου αυτήν την εποχή λίγα χρόνια νωρίτερα, ήθελα να στρέψω την προσοχή στην αυξανόμενη βία εναντίον των γυναικών, στις αμέτρητες γυναίκες που παραμένουν παγιδευμένες στις αξίες μίας άκαμπτης πατριαρχικής τάξης, η οποία ορίζεται από τους άνδρες, διεστραμμένη και αλλοιωμένη από Ινδουϊστές θρησκευτικούς φονταμενταλιστές έτσι ώστε να ταιριάζει σε όλες τις δυνάμεις μέσα στο χρόνο και την ιστορία.

Τώρα, δύο δεκαετίες αργότερα, σε ποιο βαθμό έχουν αλλάξει τα πράγματα για τις απλές γυναίκες, τόσο στις πόλεις όσο και στην ύπαιθρο, στη σύγχρονη Ινδία; Θα εξετάσουμε αυτό το ζήτημα ενάντια στα δεδομένα μίας εποχής κατά την οποία η χώρα θεωρείται, παγκοσμίως, ως «σημαντικός» παίχτης στο παγκόσμιο πολιτικό σκηνικό, μία «αναδυόμενη οικονομική υπερδύναμη» στην περιοχή, σύμφωνα με ορισμένους μία πολιτική αυθεντία. Πού θα στέκονταν οι γυναίκες μέσα σε αυτή την οικονομική έκρηξη;

Σε μία πρόσφατη επίσκεψη στην Ινδία φέτος, η πλέον ανησυχητική εξέλιξη στη χώρα θεωρείται από πολλούς πως είναι τα διευρυνόμενα χάσμα των φύλων. Υπάρχουν πολλοί περισσότεροι άνδρες απ' ό,τι γυναίκες στη χώρα συνολικά. Περισσότερα αρσενικά μωρά γεννιούνται σε σύγκριση με τα θηλυκά, των οποίων η ζωή συχνά

τερματίζεται αμέσως μετά τη σύλληψή τους (μεταξύ των πλουσίων) και δολοφονούνται μέσα σε λίγες ημέρες μετά τη γέννησή τους (μεταξύ των φτωχών) από τις ίδιες τους τις μητέρες. Ενώ ήμουν στη Βομβάη, διάβασα ρεπορτάζ για την ανακάλυψη ενός μαζικού τάφου στην πίσω αυλή ενός Χριστιανικού Ιεραποστολικού νοσοκομείου στο Ράτλαμ (Madhya Pradesh), ο οποίος περιείχε θηλυκά «νεογέννητα και έμβρυα». Η αστυνομία προχώρησε σε δύο συλλήψεις. Αναρωτήθηκα εάν συνέλαβαν καλόγριες ή γιατρούς. Το ρεπορτάζ δεν έλεγε τίποτα. Επιστρέφοντας στο Λονδίνο, περίπου ένα μήνα αργότερα (18 Μαρτίου 2007) είδα ένα άρθρο στον Observer με τίτλο «Ο σεξισμός θα σκοτώσει την ασιατική τίγρη». Ο Will Hutton έγραψε: «... η Κίνα και η Ινδία είναι σε άνοδο αυτή τη στιγμή αλλά οι μακροπρόθεσμες προοπτικές τους ίσως ενδέχεται να υποθηκευθούν από ένα πρόβλημα: τη χρόνια έλλειψη γυναικών. Μολονότι οι επιλεκτικές με βάση το φύλο εκτρώσεις και η χρήση υπερηχητικού εξοπλισμού προκειμένου να καθορισθεί το φύλο των εμβρύων είναι παράνομες σε όλη την Ασία, η πολιτιστική προτίμηση για τα αγόρια σημαίνει ότι και οι δύο πρακτικές είναι σε έξαρση. Ήδη στην Κίνα υπάρχουν 119 άνδρες για κάθε 100 γυναίκες, με αποτέλεσμα πολλοί άνδρες να μην έχουν καμία προοπτική ανεύρεσης συντρόφου και τεκνοποιίας. Έως το 2020, υπολογίζεται ότι η Κίνα θα έχει πλεόνασμα 28 εκατομμυρίων ανδρών, των αποκαλούμενων «γυμνών κλαδιών» η Ινδία θα έχει 31 εκατομμύρια. Μια διογκούμενη υποκατηγορία δυσαρεστημένων ανδρών χωρίς κανένα μερίδιο στην κοινωνία είναι η συνταγή για αστάθεια, βίαια εγκλήματα και σχηματισμό συμμοριών. Ο συσχετισμός γίνεται ήδη προφανής. Τα ποσοστά εγκληματικότητας είναι χειρότερα σε εκείνες τις επαρχίες της Ινδίας, όπως το Uttar Pradesh, όπου η αναλογία των φύλων είναι περισσότερο άνιση ... Τόσο δυσλειτουργικές κοινωνίες είναι απίθανο να κατορθώσουν να συντηρήσουν για πολύ καιρό τη γοργή ανάπτυξη ή τη σταθερή διακυβέρνηση».

Επιφανειακά, το μέλλον το γυναικών στην Ινδία εμφανίζεται δυσοίωνο αλλά υπάρχει ένας εξισορροπητικός παράγοντας, η αυξανόμενη επαναστατική κίνηση μεταξύ των ίδιων των γυναικών. Γυναίκες που είναι διατεθειμένες να παλέψουν, να αντισταθούν και να αντιπαρατεθούν με μία κοινωνική πραγματικότητα που υπονομεύει την ίδια την ύπαρξή τους. Έχουν σημειώσει νίκες τα τελευταία είκοσι χρόνια, από την εποχή της εκστρατείας τους ενάντια στην αναβίωση του Satī το 1987. Έχουν δημιουργήσει ένα κίνημα, βασισμένο σε ένα δίκτυο περιφερειακών ομάδων και ΜΚΟ (Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων), το οποίο προορίζεται να προκαλέσει στα αμέσως επόμενα χρόνια αναταραχή στην υπάρχουσα ισορροπία δυνάμεων. Στο μεταξύ, ο δρόμος που πρέπει να διανυθεί παραμένει δύσβατος, γεμάτος παγίδες και ανηφορικός.

Mala Sen

Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία των γκεϊσών στην παρουσία του ασιατικού χώρου :

Γκέισα (ιαπων. 芸者) ονομάζεται στην Ιαπωνία η μορφωμένη γυναίκα, η οποία έχει παρακολουθήσει ειδικές σπουδές, φοράει τα κιμονό με εντυπωσιακά χρώματα και σχέδια και χτενίζεται με το χαρακτηριστικό χτένισμα, γνωρίζει καλά την πατροπαράδοτη «τελετουργία του τσαγιού» και χορεύει τους παραδοσιακούς χορούς της Ιαπωνίας ή παίζει το μουσικό όργανο σαμισέν. Οι γκέισες δεν είναι ιερόδουλες, παρά τη λανθασμένη αντίληψη από διαφορετικές κουλτούρες, κυρίως στο δυτικό κόσμο.

Ορολογία

Η λέξη *Γκέισα* αποτελείται από δυο kanji, το 芸 (gei), που σημαίνει *τέχνη*, και το 者 (sha), που σημαίνει *άτομο*. Χρησιμοποιείται επίσης και ο όρος γκέικο, που διαχωρίζει τις γκέισες που ασχολούνται με τις παραδοσιακές τέχνες από τις ιερόδουλες που απλά έχουν υιοθετήσει παρόμοια εμφάνιση. Οι τελευταίες φορούν τη ζώνη όμπι μπροστά από το κιμονό τους, ενώ στις γκέισες δένεται πίσω. Οι μαθητευόμενες γκέισες ονομάζονται μάικο, που σημαίνει "παιδί που χορεύει" (舞 mai- 子 ko). Περισσότερο διαδεδομένη στο δυτικό κόσμο είναι η εικόνα της μάικο απ' ότι μιας πραγματικής γκέισας: χαρακτηριστικά είναι το λευκό μακιγιάζ στο πρόσωπο και το χαρακτηριστικό χτένισμα.

Στάδια εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση παραδοσιακά ξεκινούσε από μικρή ηλικία. Αν και κάποια κορίτσια πουλιούνταν στους οίκους γκεϊσών (**okiya**), δεν συνηθιζόταν στις ευυπόληπτες συνοικίες. Οι κόρες των γκεϊσών θεωρούνταν κι αυτές γκέισες μέσα στην *οκίγια*. Το πρώτο στάδιο εκπαίδευσης ονομαζόταν **shikomī**. Στην αρχή, τα κορίτσια έμπαιναν στη δουλειά σαν υπηρέτριες μέσα στο σπίτι, ενώ η μικρότερη σικόμι της οκίγια έπρεπε να περιμένει αργά μες στη νύχτα μέχρι να επιστρέψει η

μεγαλύτερη γκέισα. Σε αυτό το στάδιο, οι σικόμι παρακολουθούσαν μαθήματα στη σχολή για γκέισες του χαναμάτσι (η γειτονιά των γκέισών), κάτι που τηρείται και στη σύγχρονη εποχή. Στη συνέχεια, η υποψήφια περνούσε μια τελική δοκιμασία χορού, οπότε και μετέβαινε στο δεύτερο στάδιο εκπαίδευσης, που ονομαζόταν **minarai**. Οι μιναραί απαλλάσσονταν από τις δουλειές του σπιτιού και επικεντρώνονταν κυρίως στη βασική τους εκπαίδευση. Μπορούσαν να βρίσκονται σε *ozashiki*, χώρους όπου η γκέισα δεχόταν επισκέπτες, αλλά δε συμμετείχαν σε προχωρημένο επίπεδο. Προσκαλούνταν σε συγκεντρώσεις, αλλά συνήθως αποτελούσαν απρόσκλητους, αλλά ευπρόσδεκτους επισκέπτες σε συγκεντρώσεις που συνόδευαν την *onee-san*, τη "μεγαλύτερη αδερφή" τους. Οι μιναραί γενικά δουλεύουν στενά με ένα συγκεκριμένο οίκο τσαγιού ("*minarai-jaya*"). Το στάδιο αυτό κρατάει περίπου ένα μήνα.

Ακολουθούσε το τρίτο και πιο γνωστό στάδιο εκπαίδευσης, που ονομαζόταν **maiko**. Οι μάικο είναι μαθητευόμενες γκέισες και το στάδιο αυτό μπορεί να διαρκούσε χρόνια. Οι μάικο μάθαιναν από τη μεγαλύτερη γκέισα δάσκαλό τους ("*onee-san*") και την ακολουθούσαν σε όλες τις συναντήσεις της. Η γκέισα τους μάθαινε τον τρόπο σερβιρίσματος του τσαγιού, να παίζουνε σαμισέν, να χορεύουν, αλλά και να συμμετέχουν σε μια συζήτηση. Η όνε-σαν βοηθούσε επίσης τη μάικο να επιλέξει το νέο της "επαγγελματικό" όνομα.

Μετά από μια περίοδο, η οποία μπορεί να κυμαίνεται από έξι μήνες (Τόκυο) έως και πέντε χρόνια (Κυότο), η μάικο προάγεται σε γκέισα και χρεώνεται κανονικά για τις υπηρεσίες της.

Η σύγχρονη γκέισα

Οι σύγχρονες γκέισες διαμένουν ακόμη στα παραδοσιακά σπίτια *οκίγια* στις περιοχές *χαναμάτσι*, ειδικά κατά τη διάρκεια της μαθητείας τους. Ο κομψός και πολυτελής κόσμος στον οποίο εισέρχεται μια γκέισα ονομάζεται **karyūkai** (花柳界 "ο κόσμος των λουλουδιών και των ιτιών"). Το Κυότο θεωρείται στις μέρες μας η πόλη με την ισχυρότερη παράδοση, ενώ *χαναμάτσι* υπάρχουν και στο Τόκυο.

Γκέισες παίζουν σαμισέν και παραδοσιακό ιαπωνικό φλάουτο

Οι νέες κοπέλες που επιθυμούν να γίνουν γκέισες πλέον ξεκινούν την εκπαίδευσή τους μετά το λύκειο ή ακόμα και το πανεπιστήμιο. Μαθαίνουν ακόμη να παίζουν παραδοσιακά μουσικά όργανα, όπως το σαμισέν, το σακουχάτσι (φλάουτο από μπαμπού) και τύμπανα, παραδοσιακό χορό και τραγούδια της Ιαπωνίας, την "τελετουργία του τσαγιού", λογοτεχνία και ποίηση. Παρατηρώντας τις άλλες γκέισες και με τη βοήθεια της ιδιοκτήτριας του οίκου, οι μαθητευόμενες μαθαίνουν να επιλέγουν και να φορούν κιμονό και να συνδιαλέγονται με τους πελάτες.

Στη σύγχρονη Ιαπωνία, γκέισες και μάικο αποτελούν σπάνιο θέαμα εκτός των *χαναμάτσι*. Κατά τη δεκαετία του '20, υπήρχαν πάνω από 80.000 γκέισες, ενώ τώρα ο ακριβής αριθμός τους δεν είναι γνωστός, αλλά υπολογίζεται στις 1.000 με 2.000. Στην παρακμή της παράδοσης έχουν οδηγήσει η νωθρή οικονομία, η πτώση του ενδιαφέροντος για τις παραδοσιακές τέχνες, ο εκλεκτικός κύκλος του *karyūkai* και τα έξοδα διασκέδασης από μια γκέισα.

Οι γκέισες και η πορνεία

Μια *oiran* ετοιμάζεται για έναν πελάτη, *Suzuki Haronubu* (1765).

Ακόμα και στην ίδια την Ιαπωνία παραμένει κάποια σύγχυση για τη φύση του επαγγέλματος της γκέισας. Στο δυτικό κόσμο, η γκέισα συχνά παρουσιάζεται σαν πόρνη πολυτελείας. Οι γκέισες έχουν σαν στόχο την ψυχαγωγία του πελάτη είτε απαγγέλλοντας στίχους είτε παίζοντας μουσικά όργανα ή συμμετέχοντας σε ελαφριά συζήτηση. Κάποιες φορές υπάρχει φλερτ ή παιχνιδιάρικα υπονοούμενα, αλλά οι πελάτες γνωρίζουν ότι δεν περιμένουν κάτι παραπάνω. Η ξεκάθαρα ιαπωνική αυτή νοοτροπία υπαγορεύει ότι οι άνδρες διασκεδάζουν με την ψευδαίσθηση από κάτι που στην ουσία δεν υφίσταται. Οι γκέισες δεν πληρώνονται για να κάνουν σεξ με τους πελάτες.[1]

Οι γκέισες πολύ συχνά ταυτίζονταν με τις **oiran**, εταίρες της παραδοσιακής υψηλής κοινωνίας. Όπως και οι γκέισες, οι oiran έχουν λευκό μακιγιάζ στο πρόσωπο και εξεζητημένο χτένισμα, αλλά ένας τρόπος διαχωρισμού είναι η ζώνη όμπι. Οι oiran, ως ιερόδουλες, δένουν την όμπι μπροστά από το κιμονό, ώστε να έχουν μεγαλύτερη άνεση, ενώ οι γκέισες τη δένουν πίσω με το συνηθισμένο τρόπο. Κατά την περίοδο Έντο, η πορνεία στην Ιαπωνία ήταν νόμιμη και οι ιερόδουλες, όπως οι oiran, έπαιρναν άδεια από την κυβέρνηση. Αντιθέτως, απαγορευόταν αυστηρά στις γκέισες να κατέχουν αναγνωρισμένη άδεια πορνείας και τους απαγορεύτηκε επίσημα να κάνουν σεξ με τους πελάτες τους.

Κατά την περίοδο Κατοχής της Ιαπωνίας, πολλές πόρνες προβάλλονταν ως γκέισες στους Αμερικανούς στρατιώτες. Λόγω λανθασμένης προφοράς, έγιναν γνωστές ως *geesha* και έτσι μεταφέρθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες η εικόνα της γκέισας ως πόρνης.

Οι προσωπικές σχέσεις και οι "ντάνα"

Το προβλεπόμενο για τις γκέισες είναι η αγαμία. Όσες επιλέγουν το γάμο πρέπει να αποσύρονται από το επάγγελμα. Στο παρελθόν, η παράδοση προέβλεπε για μια καθιερωμένη γκέισα να έχει έναν **danna**, έναν πάτρωνα. Ο ντάνα ήταν συνήθως ένας πλούσιος άνδρας, κάποιες φορές παντρεμένος, που είχε την ευχέρεια να διαχειριστεί τα πολύ μεγάλα έξοδα που σχετίζονταν με την παραδοσιακή εκπαίδευση της γκέισας και άλλα έξοδα. Συναντάται ακόμα και σήμερα, αλλά σπανιότερα.

Δεν υπάρχει απαραίτητα έρωτας ανάμεσα στην γκέισα και στον ντάνα της, καθώς η οικειότητα ποτέ δεν ερμηνεύεται ως ανταμοιβή για την οικονομική υποστήριξη που προσφέρει ο ντάνα. Είναι αλήθεια το ότι μια γκέισα έχει την ελευθερία να αποζητά προσωπικές σχέσεις με τους άνδρες που γνωρίζει μέσω της δουλειάς της, ωστόσο τέτοιες σχέσεις επιλέγονται προσωπικά και συνήθως δεν είναι περιστασιακές. Η κοινωνία των συνοικιών *χαναμάτσι* είναι πολύ κλειστή και η καλή φήμη μιας γκέισας δεν είναι τυχαία υπόθεση.

Geesha

Οι **Geesha** ήταν ένας τύπος ιερόδουλων κυρίως κατά την περίοδο κατοχής της Ιαπωνίας, οι οποίες σχεδόν αποκλειστικά εξυπηρετούσαν τους Αμερικανούς στρατιώτες που βρίσκονταν σε βάσεις στην Ιαπωνία. Ο όρος προέκυψε από λανθασμένη προφορά της λέξης *γκέισα*. Οι κοπέλες φορούσαν κιμονό και μιμούνταν την εικόνα μιας κανονικής γκέισας, κατά συνέπεια οι Αμερικανοί, που δε γνώριζαν πολλά πράγματα από την ιαπωνική κουλτούρα, δεν έβλεπαν διαφορά ανάμεσα στις ιερόδουλες και τις πραγματικές γκέισες. Τελικά, ο όρος γενικεύτηκε για όλες τις πόρνες ή όσες δούλευαν σε νυχτερινά μαγαζιά ("*mizu shobai*") στην Ιαπωνία, ενώ ερευνητές εικάζουν ότι οι *geesha* ευθύνονται ως επί το πλείστον για τη λανθασμένη αντίληψη στη Δύση ότι οι γκέισες είναι πόρνες.

Εμφάνιση

Η εμφάνιση μιας γκέισας μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας της.

Μακιγιάζ

Στις μέρες μας, το παραδοσιακό μακιγιάζ της μαθητευόμενης γκέισας είναι ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά της, αν και οι καθιερωμένες γκέισες ακολουθούν το συγκεκριμένο μακιγιάζ των μάικο μόνο σε ειδικές παραστάσεις.

Αποτελείται από μια πυκνή στρώση λευκής βάσης με κόκκινο κραγιόν χειλιών και κόκκινους και μαύρους τόνους γύρω από τα μάτια και τα φρύδια. Αρχικά, η λευκή βάση γινόταν με στουπέτσι, αλλά μετά την ανακάλυψη ότι ήταν τοξικό για το δέρμα, αντικαταστάθηκε με σκόνη ρυζιού. Το μακιγιάζ είναι χρονοβόρα διαδικασία. Γίνεται πριν το ντύσιμο, ώστε να μη λερωθεί το κιμονό. Αρχικά, απλώνεται στο δέρμα μια ουσία από κερί ή λάδι, που λέγεται *bintsuke-abura*. Έπειτα, η

λευκή σκόνη αναμειγνύεται με νερό και σαν κρέμα απλώνεται από το λαιμό προς τα πάνω με μια βούρτσα από μπαμπού. Καλύπτει το πρόσωπο, το λαιμό και το στήθος, ενώ αφήνεται άβαφη μια μικρή περιοχή σε σχήμα V ή W πίσω στον αυχένα, ώστε να τονιστεί σαν παραδοσιακά ερωτικό σημείο, καθώς και μια γραμμή γύρω από το τέλος των μαλλιών στο πρόσωπο, ώστε να δημιουργηθεί η ψευδαίσθηση της μάσκας.

Γκέισες στο Κυότο. Φαίνεται το κιμονό και μέρος της ζώνης όμπι, καθώς και του λευκού μακιγιάζ. Για τα πρώτα τρία χρόνια, η μάικο έχει αυτό το μακιγιάζ σχεδόν συνέχεια. Στην αρχή, τη βοηθάει η ονέε-σαν, η "μεγαλύτερη αδερφή" της, ή η "μητέρα" του σπιτιού, ενώ μετά γίνεται από την ίδια. Μετά τα τρία χρόνια, οπότε και η μάικο έχει ωριμάσει, το μακιγιάζ της γίνεται ελαφρύτερο και λιγότερο εξεζητημένο, ώστε να αναδειχθεί η φυσική της ομορφιά.

Ενδυμασία

Οι γκέισες φορούν πάντοτε κιμονό. Οι μαθητευόμενες φορούν πολύχρωμα κιμονό με εξεζητημένες ζώνες όμπι. Αποτελούν επίσης σημάδι για την οικονομική ευρωστία των σπιτιών *οκίγια*, καθώς μια γκέισα δε θα πρέπει να φοράει ένα κιμονό πάνω από μια φορά, δηλώνοντας έτσι ότι η *οκίγια* έχει ειδικά δωμάτια, στα οποία φυλάσσονται και τακτοποιούνται τα κιμονό. Επίσης, ανάλογα με την εποχή ή το γεγονός που θα παρίσταται η γκέισα, μεταβάλλεται και το χρώμα, το σχέδιο και το στυλ ενός κιμονό.

Χαρακτηριστικά είναι επίσης τα ξύλινα παπούτσια, στα οποία ισορροπούν και περπατάνε οι γκέισες, γνωστά ως *οκοβο*. Επίσης υπάρχουν τα *zori*, σανδάλια με επίπεδες σόλες, και τα *tabi*, παρόμοια με τα πρώτα, τα οποία όμως φοριούνται μόνο μέσα στο σπίτι.

Χτένισμα

Το χτένισμα των γκεϊσών δεν ήταν πάντοτε το ίδιο. Στο παρελθόν, ήταν συνηθισμένο να έχουν τα μαλλιά τους λυτά, αλλά κατά τη διάρκεια του 17ου αιώνα υιοθετήθηκε το χτένισμα *shimada*, ένας τύπος παραδοσιακού σινιόν, που προτιμούσαν οι περισσότερες καθιερωμένες γκέισες. Το χτένισμα διακοσμείται με περίτεχνα χτένια και φουρκέτες.

Οι γκέισες εκπαιδεύονται να κοιμούνται ακουμπώντας το λαιμό τους σε μικρά στηρίγματα αντί για μαξιλάρια, ώστε να διατηρείται ανέπαφο το χτένισμά τους. Σε διαφορετική περίπτωση, θα πρέπει να φτιάχνει την κόμμωσή της περίπου κάθε εβδομάδα. Πολλές σύγχρονες γκέισες χρησιμοποιούν περούκες επαγγελματικά. Και στις δυο περιπτώσεις, βέβαια, υπεύθυνοι είναι ιδιαίτερα δεξιοτέχνες ειδικοί. Η τέχνη των παραδοσιακών χτενισμάτων ωστόσο αργοπεθαίνει.

Η γκέισα δημοφιλής στη σύγχρονη κουλτούρα

Το αυξανόμενο ενδιαφέρον για τις γκέισες και την εξωτική τους εμφάνιση έχουν προκαλέσει διάφορα φαινόμενα τόσο στην Ιαπωνία όσο και στο δυτικό κόσμο. Το ενδιαφέρον στη Δύση αυξήθηκε το 1997 με το μυθιστόρημα *Αναμνήσεις μιας Γκέισας* και την ομώνυμη ταινία το 2005, καθώς και με την αυτοβιογραφία της πρώην γκέισας Ιγουαζάκι Μινέκο με τίτλο *Γκέισα της Γκιον*.

SOS για τις γυναίκες στο Αφγανιστάν

Σε επίπεδα ρεκόρ έφθασαν τα βίαια εγκλήματα κατά των γυναικών στο Αφγανιστάν και μάλιστα έγιναν θηριώδη μέσα στο 2013, δήλωσε την Κυριακή η επικεφαλής της επιτροπής ανθρωπίνων

δικαιωμάτων της χώρας--μία ανησυχητική ένδειξη της κατάστασης στον τομέα αυτόν, την ώρα που τα ξένα στρατεύματα ετοιμάζονται να αποχωρήσουν.

Η αποκατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών μετά την απομάκρυνση των φανατικών ισλαμιστών ταλιμπάν από την εξουσία από τις υπό τις ΗΠΑ συμμαχικές δυνάμεις το 2001 είχε αναφερθεί ως ένας από τους πρωταρχικούς στόχους του πολέμου.

Υπό τους ισλαμιστές ταλιμπάν, οι γυναίκες ήταν υποχρεωμένες να κυκλοφορούν με μπούρκα κι απαγορευόταν να βγαίνουν από το σπίτι τους χωρίς τη συνοδεία ενός άνδρα συγγενή τους, ενώ είχαν κλείσει τα σχολεία θηλέων.

Σε τηλεφωνική της συνέντευξη προς το Ρόιτερς, η Σίμα Σαμάρ, προεδρεύουσα της Αφγανικής Ανεξάρτητης Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (AIHRC), δήλωσε ότι η βαρβαρότητα των εγκλημάτων εις βάρος των γυναικών έχει αυξηθεί κατά πολύ.

"Η ωμότητα των εγκλημάτων είναι πραγματικά φρικτή. Τους κόβουν τη μύτη, τα χείλη και τα αυτιά. Τις βιάζουν δημοσίως", είπε και πρόσθεσε: "Ο δημόσιος βιασμός...είναι αντίθετος στην αξιοπρέπεια, στην ανθρωπότητα".

Η ίδια απέδωσε την αύξηση των εγκλημάτων αυτών στην ατιμωρησία και στην επικείμενη αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και των υπαλλήλων ανθρωπιστικών οργανώσεων, γεγονός που εκθέτει τις γυναίκες περισσότερο σε επιθέσεις. Επιπλέον, πολλά περιστατικά καταγγέλλονταν καθώς οι γυναίκες ενημερώνονταν για τα δικαιώματά τους.

"Η παρουσία της διεθνούς κοινότητας και περιφερειακών ομάδων ανοικοδόμησης στις περισσότερες επαρχίες έδινε στον κόσμο μία αίσθηση ασφάλειας. Υπήρχαν άνθρωποι που προσπαθούσαν να προστατεύσουν τις γυναίκες. Κι αυτό δυστυχώς δεν υπάρχει πια", είπε η Σαμάρ.

Οι περισσότερες ξένες δυνάμεις πρόκειται να αποχωρήσουν από το Αφγανιστάν μέχρι το τέλος του χρόνου και δεν είναι σαφές αν θα παραμείνει κάποιος αριθμός μετά το 2014 καθώς οι σχέσεις μεταξύ των αφγανικών αρχών και των ΗΠΑ επιδεινώνονται.

Εκπρόσωπος της Επιτροπής ανέφερε ότι τα τελευταία στοιχεία για το 2013 δείχνουν αύξηση 25% στα κρούσματα βίας κατά των γυναικών από τον Μάρτιο ως τον Σεπτέμβριο.

Η Σαμάρ είπε ότι η επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας και η αυξανόμενη αίσθηση ανασφάλειας συνέβαλαν στην αύξηση των καταγγελιών των εις βάρος τους εγκλημάτων από τις γυναίκες.

Ας δούμε μερικά αληθινά γεγονότα που έχουν συμβεί σε γυναίκες-θύματα στην διάρκεια των τελευταίων χρόνων στην Ασία:

Γυναίκες στο Αφγανιστάν καλυμμένες με τη μπούργκα. Αν τις δουν στο δρόμο χωρίς αυτή, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να εκτελεστούν.

Το Πακιστάν δεν είναι μία εύκολη χώρα για να ζήσει κανείς. Φτώχεια, ανεργία, ανύπαρκτες υποδομές σε μεγάλο μέρος της χώρας, κάνουν τη ζωή εξαιρετικά δύσκολη. Για τις γυναίκες τα πράγματα είναι ακόμη δυσκολότερα.

Σε μία χώρα όπου, κάτω και από την επιρροή του ισλαμικού νόμου, οι γυναίκες θεωρούνται περίπου κατώτερο ανθρώπινο είδος, τα πραγματικά στοιχεία των ανθρωπιστικών οργανώσεων είναι πραγματικά συνταρακτικά: μόνο το 2011, 943 γυναίκες δολοφονήθηκαν, 98 βασανίστηκαν, 47 παραλίγο να καούν ζωντανές και 38 δέχθηκαν επίθεση με οξύ από εξαγριωμένους συζύγους...

Υπάρχει και μία μικρότερη υποκατηγορία, τελευταία στη λίστα: σε 9 γυναίκες έκοψαν τη μύτη. Και καθώς το ξαναδιαβάζεις, μην μπορώντας να πιστέψεις ότι διαβάζεις σωστά, σε ενημερώνω ότι η μύτη στο Πακιστάν θεωρείται το σύμβολο της οικογενειακής τιμής και αξιοπρέπειας. Είναι λοιπόν συνήθης τιμωρία για τις γυναίκες, τις οποίες οι στοργικοί και σπλαχνικοί σύζυγοι θεωρούν υπεύθυνες για ποιος ξέρει τι αμάρτημα προσβλητικό της τιμής της οικογένειας, απλά να τους αποκόπτουν τη μύτη.

Μία από τις γυναίκες που έζησε σχεδόν όλη της τη ζωή με διαμελισμένο πρόσωπο είναι και η Allah Rakhi. Παντρεύτηκε σε ηλικία μόλις 13 ετών με προξενικό (τι άλλο;) έναν άγνωστο που επέλεξαν οι γονείς της για αυτή, και απέκτησαν δύο παιδιά, στη διάρκεια ενός γάμου γεμάτου σωματική και ψυχολογική κακοποίηση. Ένα βράδυ, έξι χρόνια αργότερα, για ασήμαντη αφορμή και επειδή βγήκε από το σπίτι για λίγο χωρίς την άδειά του, την άρπαξε και με ένα ξυράφι κουρέα, της έκοψε τη μύτη εν ψυχρώ. «Θα μείνεις για πάντα έτσι, γιατί ντροπιάζεις την οικογένειά μας. Μία γυναίκα είναι γυναίκα μόνο μέσα στο σπίτι. Έξω από αυτό είναι πόρνη», της είπε μέσα από τα δόντια του.

Η Allah διασώθηκε με τη βοήθεια των γειτόνων της, οι οποίοι έσπευσαν να τη βοηθήσουν και να την πάνε στο νοσοκομείο, για να σταματήσει η ακατάσχετη αιμορραγία. Ο άντρας της συνελήφθη και οδηγήθηκε στη φυλακή, από την οποία αποφυλακίστηκε με ευνοϊκούς όρους σε λιγότερο από ένα χρόνο, και υπό τον όρο ότι θα πλήρωνε την περίθαλψη της γυναίκας του, κάτι το οποίο δεν έκανε.

Με το πρόσωπο διαμελισμένο από τα 19 της χρόνια, η Allah έζησε μία ζωή μέσα στην ντροπή και με το πρόσωπο καλυμμένο, καθώς δεν μπορούσε ούτε η ίδια να το αντικρίξει στον καθρέφτη. «Αισθανόμουν μισός άνθρωπος και τόσο μεγάλη ντροπή», λέει. Πέρασαν έτσι 32 ολόκληρα χρόνια, για να φτάσουμε στο σήμερα.

Έκθεση των Ηνωμένων Εθνών, με τίτλο "Γιατί ορισμένοι άνδρες χρησιμοποιούν βία κατά των γυναικών και πώς μπορούμε να το αποφύγουμε;", που βασίστηκε σε συνεντεύξεις που δόθηκαν την τριετία 2010-2013 από 10.000 άνδρες και 3.000 γυναίκες στο Μπανγκλαντές, την Καμπότζη, την Κίνα, την Ινδονησία, τη Σρι Λάνκα και την Παπούα Νέα Γουινέα αποκάλυψε πως το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων έχει βιάσει γυναίκα.

Η περιοχή Ασίας - Ειρηνικού επιλέχθηκε για την πρώτη τέτοια έκθεση μόνο και μόνο επειδή τα Ηνωμένα Έθνη διαθέτουν πολλά ενεργά προγράμματα για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στην Ασία.

Η έκθεση παρείχε λεπτομερή στοιχεία για τη βία που ασκούν οι άνδρες εις βάρος των γυναικών και τα κίνητρά τους. Από την έρευνα προέκυψε ότι το ποσοστό σωματικής και σεξουαλικής βίας εις βάρος συζύγων και συντρόφων είναι υψηλό, καθώς στην Ινδονησία, για παράδειγμα, κυμαίνεται στο 26%, ενώ στην Παπούα Νέα Γουινέα στο 80%. Ενδεικτικά στην Παπούα Νέα Γουινέα περίπου το 62% των ερωτηθέντων παραδέχτηκαν ότι έχουν συννευρεθεί ερωτικά με γυναίκα χωρίς τη συγκατάθεσή της.

Περισσότερο εντυπωσιακό είναι το εύρημα πως περίπου το 72% με 97% των ανδρών που παραδέχτηκαν ότι έχουν βιάσει δεν αντιμετώπισαν τις συνέπειες του νόμου.

Μεταξύ των βιαστών που παραδέχονται την πράξη τους, το πιο κοινό κίνητρο που επικαλούνται είναι η αίσθηση σεξουαλικής κυριότητας. Η έρευνα αποπειράθηκε επίσης να εξετάσει το θέμα του βιασμού με θύματα άνδρες. Ωστόσο τα ποσοστά ήταν εξαιρετικά χαμηλά, χαμηλότερα και από το 8%.

Να σημειωθεί πως η Παπούα Νέα Γουινέα έχει χαμηλό επίπεδο ισότητας των δύο φύλων, έλλειψη νομοθεσίας κατά του βιασμού, ενώ οι πρόσφατες συγκρούσεις έχουν οδηγήσει στην αποδοχή της βίας.

Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν δεν πρέπει να μιλούν. Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν δεν πρέπει να βγαίνουν από το σπίτι μόνες τους. Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν όταν αρρωστήσουν πρέπει ΠΑΝΤΑ να συνοδεύονται από έναν άνδρα της οικογενείας για να πάνε στο νοσοκομείο. Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν εκλιπαρούν για βοήθεια, φωνάζουν σε όλους μας να τις ακούσουμε αλλά δεν μπορούμε. Η Μπούργκα δεν αφήνει το ουρλιαχτό τους να ακουστεί...

Η δικτατορία της Μπούργκας ζει και βασιλεύει στο Αφγανιστάν. Η γυναίκα δεν αξίζει περισσότερο από ένα σκυλί. (δεν λέμε γιατί, γιατί η γάτα ήταν το αγαπημένο ζώο του προφήτη Μωάμεθ και σίγουρα στο Αφγανιστάν, έχει καλύτερη αντιμετώπιση από μια γυναίκα). Στη χώρα των Ταλιμπάν οι γυναίκες βιώνουν τη καθημερινότητα τους, τη ζωή τους μέσα σε μια κινητή φυλακή. Τη Μπούργκα. Ένα ένδυμα βαρύ (ζυγίζει τουλάχιστον 10 κιλά το ύφασμα του), ένα ένδυμα που καλύπτει από τις τρίχες του κεφαλιού μέχρι και τους αστραγάλους μιας γυναίκας. Ολόκληρο το πρόσωπο και στο ύψος των ματιών, έχει ένα καφασωτό απλά για να βλέπουν ελάχιστα. Τίποτε δεν μένει ακάλυπτο.

Όχι το ιερό Κοράνι, ποτέ και πουθενά δεν μιλάει για συμπεριφορές κακομεταχείρισης της γυναίκας. Όχι οι ιεροί νόμοι του Ισλάμ σε καμία περίπτωση δεν αναφέρουν ότι η γυναίκα είναι κατώτερη από τον άνδρα. Πραγματικά εάν κάποιος μελετήσει το Κοράνι θα ανακαλύψει πως η θέση της γυναίκας στο σπίτι και την οικογένεια, η ακόμη και στο διαζύγιο δεν έχει να ζηλέψει το παραμικρό από μια δυτική χριστιανή. Όμως άλλο η θεωρία και άλλο η πραγματικότητα. Και στην περίπτωση των γυναικών του Αφγανιστάν, η πραγματικότητα των Ταλιμπάν, είναι άγρια και τραχιά.

Και ενώ η Μπούργκα στο Αφγανιστάν όταν πρωτοεμφανίσθηκε στις αρχές του 1900, αποτελούσε σύμβολο ομορφιάς (την επέβαλε ο Σουλτάνος Habibula στις 200 εξαιρετικά όμορφες γυναίκες του χαρεμιού του. Οι πρώτες Μπούργγκες ήταν από μετάξι και κεντημένες με χρυσές κλωστές), σήμερα το ένδυμα αυτό είναι μια βασανιστική φυλακή 8-10 κιλών, από πολύ χοντρό карабόπανο χωρίς δυνατότητα περιφερειακής όρασης, που η γυναίκα φοράει συνέχεια.

Η γυναίκα στο Αφγανιστάν έχει πρόβλημα εάν αρρωστήσει, και όταν πρόκειται να γεννήσει. Η Μπούργκα δεν βγαίνει ποτέ, και ο γιατρός που θα τις εξετάσει πρέπει να είναι γυναίκα. Αλλά γυναίκες γιατροί σπανίζουν, άρα μόνο, οι νοσοκόμες ότι κάνουν.

Ακόμη και όταν ο σύζυγος πεθάνει η γυναίκα δεν έχει καμία διεκδίκηση στην περιουσία του που θα τη βοηθήσει να ζήσει. Πρέπει να φύγει από το σπίτι. (και εδώ ο νόμος των Ταλιμπάν δεν έχει καμία σχέση με το νόμο του Ισλάμ, το οποίο σαφώς ορίζει και καθορίζει υπέρ της γυναίκας την περιουσία του άνδρα της)

Στο Αφγανιστάν οι γυναίκες αυτοκτονούν, απαγορεύεται να τραγουδούν απαγορεύεται να μορφωθούν. Στο Αφγανιστάν οι γυναίκες που είναι μόνες απαγορεύεται να δουλέψουν γιαυτό, ζητιανεύουν στην άκρη του δρόμου.

Οι γυναίκες δεν αγγίζουν τα παιδιά τους. Ακόμη και όταν είναι μωρά για να θηλάσουν. Πως θα μπορούσαν να το κάνουν άλλωστε. Η Μπούργκα είναι μια φυλακή ψυχής και ταπείνωσης.

Η γυναίκα στο Αφγανιστάν λιθοβολείται, ακόμη. Θάβεται ζωντανή μέχρι τη μέση για να μην μπορεί να κουνήσει τα χέρια της και να προστατευτεί και λιθοβολείται. Ακόμη και εάν πέσει θύμα βιασμού λιθοβολείται εκείνη και όχι ο θύτης...

Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν φωνάζουν αλλά κανείς δεν ακούει. Και όταν ακούει, υποκριτικά λέει

ότι βρίσκεται εκεί για να βοηθήσει την Ελευθερία και τη Δημοκρατία και δημιουργεί στρατό κατοχής...

Λίγα λόγια για το Ισλάμ (γυναίκες)

Ο Μωάμεθ, έμπορος από τη Μέκκα, γεννήθηκε το 570 και πέθανε το 632 μ. Χ., καθώς ετοιμάζε μια νέα εκστρατεία εναντίον του Βυζαντίου. Σε ηλικία σαράντα χρονών υποτίθεται ότι είδε στον ύπνο του τον αρχάγγελο Γαβριήλ, που του έδωσε ένα χειρόγραφο, γραμμένο σε μετάξι. Αυτό ήταν οι πέντε πρώτοι στίχοι από το κεφάλαιο 96 του μετέπειτα ιερού βιβλίου της νέας θρησκείας, του Κορανίου. Αφού χρίστηκε λοιπόν προφήτης (από ένα... όνειρο) ξεκίνησε το κήρυγμά του στη Μέκκα, όπου δε βρήκε όμως ανταπόκριση και αναγκάστηκε να μεταναστεύσει στη Μεδίνα, όπου έγινε δεκτός με ενθουσιασμό. Με τη βοήθεια των κατοίκων της επέστρεψε στη Μέκκα και δια πυρός και σιδήρου επέβαλε το Ισλάμ, που σημαίνει «υποταγή στο Θεό».

Από τότε ξεκίνησε μια σειρά από ειρηνικές αποστολές και φονικές κατακτήσεις, που είχαν σαν αποτέλεσμα την ταχύτατη εξάπλωση της νέας θρησκείας. Ο Μωαμεθανισμός μπορεί να χαρακτηριστεί ως η θρησκεία που προσάρμοσε στα τοπικά δεδομένα τον πρωταρχικό Ιουδαϊσμό, ενώ με κάποιες χριστιανικές και πολυθεϊστικές προσθήκες πήρε την οριστική μορφή του. Ως κύριο ιερό βιβλίο θεωρείται το Κοράνιο, το οποίο χωρίζεται σε κεφάλαια (σούρες), ενώ κάθε σούρα χωρίζεται σε επιμέρους εδάφια. Το πνεύμα του δεν ξεφεύγει πολύ από αυτό του Ιουδαϊσμού, αν και αντικαθιστά την έννοια του «εκλεκτού λαού» με «το σώμα των πιστών», οι οποίοι βρίσκονται σε ανώτερη θέση από όλους τους άλλους ανθρώπους.

Η θέση της γυναίκας είναι πολύ χαμηλότερα από τον άνδρα, στερώντας της σημαντικά δικαιώματα και προσθέτοντας πολυάριθμες απαγορεύσεις.

"Οι άνδρες είναι οι προστάτες και οι κύριοι των γυναικών, γιατί ο ΑΛΛΑΧ έχει χαρίσει ανώτερο βαθμό στους άνδρες από τις γυναίκες, κι επειδή ξοδεύουν απ' τις περιουσίες τους. Γι' αυτό οι ενάρετες γυναίκες πρέπει να είναι με ευσέβεια πειθαρχικές, κι όταν ο άνδρας τους απουσιάζει να προστατεύουν ότι τους ανέθεσε ο ΑΛΛΑΧ να φυλάγουν. Όσο για τις γυναίκες εκείνες που φοβάστε για την παρακοή τους συμβουλευέστε τες πρώτα, έπειτα αρνηθείτε να μοιραστείτε μαζί τους το κρεβάτι τους και τέλος να τις δείρετε ελαφριά..."

Σοκ στο Πακιστάν : Άγνωστοι απήγαγαν και βίασαν πεντάχρονο κοριτσάκι

Ένα πεντάχρονο κοριτσάκι στο Πακιστάν νοσηλεύεται σε κρίσιμη κατάσταση σε νοσοκομείο της Λαχόρης, μετά την απαγωγή και το βιασμό του σε αυτήν πόλη στο ανατολικό τμήμα της χώρας.

Το παιδί, που είχε εξαφανιστεί από την προηγούμενη Τετάρτη από μια πολυσύχναστη περιοχή της Λαχόρης, εντοπίστηκε την Παρασκευή περίπου στις 20:00 μ.μ. τοπική ώρα (1500 GMT), κοντά σε ένα νοσοκομείο, δήλωσε ο αρχηγός της αστυνομίας της πόλης, Χαουντρί Σχαφίγκ...

«Υποθέτουμε ότι άγνωστοι απήγαγαν το κορίτσι και το εγκατέλειψαν κοντά στο νοσοκομείο μετά από το βιασμό του», είπε ο αστυνομικός διοικητής. Η τηλεόραση CCTV μετέδωσε εικόνες όπου ένας φύλακα του νοσοκομείου μεταφέρει το παιδί στον ώμο του στο εσωτερικό του κτιρίου.

Σύμφωνα με τους γιατρούς, το πεντάχρονο κορίτσι που πρώτα δέχτηκε τις πρώτες βοήθειες και κατόπιν μεταφέρθηκε σε μονάδα εντατικής θεραπείας, βιάστηκε αρκετές φορές.

Το Ανώτατο Δικαστήριο του Πακιστάν διέταξε το Σάββατο την αστυνομία να το κρατά ενήμερο για την πρόοδο της έρευνας αυτού του εγκλήματος. Ένας ανώτερος αξιωματούχος της αστυνομίας, ο Ομάρ Βιρκ, δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου ότι ήδη δύο ομάδες έρευνας σχηματίστηκαν για την αναζήτηση των υπόπτων.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης της επαρχίας, Ρανά Σαναουλάχ υποσχέθηκε ότι οι δράστες θα βρεθούν καθα τιμωρηθούν παραδειγματικά.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΗ

1.Θρησκεία

- Οι θεολόγοι έχουν θέσει το ερώτημα, πως η γυναίκα δεν έχει ψυχή, αφού υποστηρίζεται ότι δεν πλάσθηκε από τον θεό αλλά από το πλευρό του Αδάμ.(θρησκεία στην ορθόδοξη εκκλησία π.χ Ελλάδα)
- Στο εσωτερικό της εκκλησίας
Εντός των κόλπων της εκκλησίας υπάρχει η αντίληψη πως η γυναίκα θα πρέπει να περιορίζεται στις εργασίες με <<φιλανθρωπικό >> έργο ,οι οποίοι είναι οι λεγόμενες νεωκόρισσες όπου φροντίζουν για την καθαριότητα και την συντήρηση της Εκκλησίας .Η γυναίκα αποτελεί επίσης κύριο τμήμα του ποιμνίου. Τέλος, αποκλείεται όμως από το ιερατικό λειτουργήμα με εξαίρεση την συμμετοχή μίας γυναίκας στον μοναχισμό.
- Η γυναίκα δημιουργείται από το ίδιο υλικό με τον άνδρα, από την πλευρά του. Αυτό μέχρι και σήμερα έχει μεγάλη σημασία : η γυναίκα εμφανίζεται ισότιμη με τον άνδρα. Η δημιουργία της δείχνει ότι τα δύο φύλα αλληλοσυμπληρώνονται ,διαφορετικά ο άνθρωπος είναι ελλιπής. Έτσι ,ο Τριαδικός θεός ως αγάπη και κοινωνία προσώπων διδάσκει την ενότητα όλων των φύλων για αυτό η γυναίκα είναι βοηθός του άνδρα για να οδηγηθεί στον στόχο του ανθρώπου την <<καθ'ομοίωσιν >> (θέωση).(ΠΗΓΗ: βιβλίο θρησκευτικών Β' λυκείου)

1.Ισχύουσα Ελληνική νομοθεσία κατά τομείς

ΓΑΜΟΣ - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Με το Νόμο 1329/83 το Οικογενειακό Δίκαιο εκσυγχρονίστηκε και προσαρμόστηκε στη συνταγματική επιταγή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων.

Έτσι καταργήθηκαν:

- η έννοια της πατριαρχικής οικογένειας και αντικαταστάθηκε με την οικογένεια της ισότητας.
- ο θεσμός της προίκας και ορίστηκε ότι και οι δύο σύζυγοι υποχρεώνονται να συμβάλλουν, ανάλογα με τις δυνάμεις τους, στην αντιμετώπιση των αναγκών της οικογένειας. Ορίστηκε ότι:
- η γυναίκα διατηρεί το οικογενειακό της επώνυμο και μετά το γάμο υποχρεωτικά.
- οι μελλόνυμφοι έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν πριν από το γάμο τους το επώνυμο των παιδιών τους, που μπορεί να είναι είτε το επώνυμο του ενός των συζύγων είτε και των δύο.

το 18ο έτος ως χρόνος ενηλικίωσης των νέων και κατώτατο όριο για την τέλεση γάμου και για τα δύο φύλα.

η ανατροφή και η εκπαίδευση των παιδιών πρέπει να γίνεται χωρίς διάκριση φύλου.

η δυνατότητα "αξίωσης συμμετοχής" του καθένα από τους συζύγους στην περιουσία που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου.

η επιλογή συστήματος κοινοκτημοσύνης.

ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων του διαζυγίου και η θεσμοθέτηση του συναινετικού διαζυγίου.

η απόλυτη εξομοίωση των δικαιωμάτων των παιδιών που γεννήθηκαν "χωρίς γάμο" των γονιών τους με τα δικαιώματα των παιδιών που γεννήθηκαν "μέσα στο γάμο", και η νομική ενίσχυση της θέσης της ανύπαντρης μητέρας.

Με το Νόμο 1250/82 καθιερώθηκε ο πολιτικός γάμος ως ισότιμος με το θρησκευτικό.

Με το Νόμο 1649/86 παρέχεται η δυνατότητα στις γυναίκες που παντρεύτηκαν πριν από την τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου με το Νόμο 1329/83 να επανακτήσουν το πατρικό τους επώνυμο, εφόσον το επιθυμούν.

ΤΙ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΖΕΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΟΤΙΜΑ ΤΙΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΦΟΡΕΣ:

Η επιλογή του επαγγέλματος είναι μια από τις πιο κρίσιμες αποφάσεις της ζωής ενός ατόμου επειδή προσδιορίζει τόσο την κοινωνική του καταξίωση όσο και την αυτοεκτίμησή του. Κοινωνικοί, πολιτιστικοί, οικονομικοί, ψυχολογικοί αλλά και τυχαίοι παράγοντες συμβάλλουν σε αυτή την επιλογή.

Η αυξανόμενη συμμετοχή όμως των αγοριών και κοριτσιών στην εκπαιδευτική διαδικασία δεν έχει εξαλείψει τις διαφορετικές επαγγελματικές επιλογές μεταξύ των δύο φύλων.

Ακόμη και σήμερα οι γυναίκες υπό-αντιπροσωπεύονται στις θετικές και πολυτεχνικές επιστήμες-τομείς που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας αλλά και στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.

Στην Ευρώπη οι γυναίκες κάτω των 30 χρόνων ενώ είναι αναλογικά περισσότερες από τους άνδρες, παραμένει μικρό το ποσοστό τους στους οργανισμούς λήψης αποφάσεων (Socrates, educationandculture 2005).

Οι γυναίκες εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται σε εκείνους του τομείς και τα επαγγέλματα, στα οποία παραδοσιακά κυριαρχούν.

- Πολύ περισσότερες εργαζόμενες γυναίκες από ότι εργαζόμενοι άνδρες δραστηριοποιούνται σε εργασίες μερικής απασχόλησης (32.6% των γυναικών)έναντι μόνο 7.4% των ανδρών μάλιστα αγγίζει το 75%.

- Οι γυναίκες αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες στην προσπάθεια τους να συνδυάσουν την προσωπική τους με την επαγγελματική τους ζωή με τις ανάλογες αρνητικές επιπτώσεις στην καριέρα τους.

- Μόνο το 32% του δυναμικού διαχείρισης των εταιριών είναι γυναίκες. Αυτή τη στιγμή οι γυναίκες είναι μέλη προεδρείων σε ποσοστό 10%και 3% κατέχουν ηγετικές θέσεις σε μεγάλες εταιρείες. Τώρα σε ότι αφορά τους τομείς της εκπαίδευσης και της έρευνας,πολλές είναι οι γυναίκες που σπουδάζουν (43% των διδασκτόρων είναι γυναίκες),ο αριθμός τους όμως συνεχώς μειώνεται καθώς ανεβαίνουν τη σκάλα της ιεραρχίας (μόνο15% των τακτικών καθηγητών είναι γυναίκες).

- Οι γυναίκες εξειδικεύονται σε επαγγέλματα στερεοτυπικά γυναικεία,που ωστόσο,τους εξασφαλίζουν βιοπορισμό. Παρατηρείται μεγάλο ποσοστό γυναικών σε επαγγέλματα γραφείου, πωλήσεων και υπηρεσιών,αλλά και σε επαγγέλματα που έχουν να κάνουν με την υγεία.Ενώ οι άνδρες κυριαρχούν στην διοίκηση και τις επιχειρήσεις,αλλά και τα ειδικευμένα χειρονακτικά επαγγέλματα, κυρίως σε κλάδους όπως οικιακά,οι μεταφορές, η βιομηχανία και η γεωργία.

- Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας, η συμμετοχή των γυναικών είναι πολύ μεγάλη στην προσχολική εκπαίδευση. Με βάση τα στατιστικά αυτά στοιχεία το γυναικείο φύλο διδασκόντων,έχει την αριθμητική υπεροχή σε σχέση με το αντρικό φύλο σε όλη βαθμίδα της εκπαίδευσης. Παρόλο όμως που οι γυναίκες ως διδακτικό προσωπικό πλειοψηφούν,στη διοίκηση αποτελούν μειοψηφία.

- Με βάση διάφορες έρευνες που έχουν γίνει πρόσφατα,τόσο στην Α/θμια όσο και στη Β/θμια εκπαίδευση, οι γυναίκες εκπαιδευτικοί στις διοικητικές θέσεις υπολείπονται σε σχέση με τους άντρες.

- Επίσης έχει παρατηρηθεί ότι οι περισσότερες γυναίκες πανεπιστημιακοί συγκεντρώνονται περισσότερο σε σχολές θεωρητικών μαθημάτων,παρά θετικών.Επιπλέον εμφανίζονται μεγάλες διαφορές των γυναικών στις μεταπτυχιακές σπουδές, σε σχέση με τους άντρες πουυπερσιχούν.

- Οι διαφορετικές επαγγελματικέςεπιλογές συνεπάγονται και μισθολογικές διαφορές ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα αλλά και διαφορετική επαγγελματική εξέλιξη για τα δύο φύλα.

- Καθοριστικός παράγοντας στην επιλογή του επαγγέλματος είναι για τις γυναίκες η μητρότητα και οι αυξανόμενες υποχρεώσεις της τη σύγχρονη εποχή.

Παρέχει ίδιες ευκαιρίες στα δυο φύλα στην πολιτική, την οικονομία και άλλους τομείς. Η Ισλανδία είναι η χώρα με την μικρότερη απόκλιση μεταξύ των δύο φύλων σε ολόκληρο τον κόσμο και το κράτος, όπου οι γυναίκες απολαμβάνουν τα υψηλότερα ποσοστά ισότητας στην υγεία, την μόρφωση, την πολιτική και την εργασία.

Κατά πόσο η γυναίκα έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι και ποια η ιστορία της ψήφου;

1924: Η πρώτη Δημοκρατική Κυβέρνηση της Ελλάδας κάνει εισήγηση στην Εθνοσυνέλευση για αλλαγή της Νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων. Η Εθνοσυνέλευση αναγκάζει την Κυβέρνηση να αποσύρει την πρότασή της. Η συζήτηση επαναλαμβάνεται και αποφασίζεται να δοθεί στις γυναίκες μετά την πενταετία (5), το δικαίωμα ψήφου στις Δημοτικές εκλογές. Για τις γυναίκες ισχύουν οι εξής όροι:

- Θα μπορούν μόνο να εκλέγουν και όχι να εκλέγονται
- Θα πρέπει να είναι πάνω από 30 χρονών
- Και θα πρέπει να ξέρουν ανάγνωση και γραφή.

- 1928 Η πρώτη δημόσια συγκέντρωση για την ψήφο, πραγματοποιήθηκε στο Θέατρο Απόλλων στις 18 του Μάρτη.

- 1934 Μετά την τροποποίηση της νομοθεσίας – περί δήμων και κοινοτήτων, οι γυναίκες καλούνται να ψηφίσουν στις Δημοτικές εκλογές του 1934. Οι εκλογές αυτές είναι οι πρώτες στην ιστορία της Ελλάδας που οι γυναίκες – έστω και υπό όρους – έχουν δικαίωμα ψήφου. Οι αιτίες της αποχής είναι πολλές :

- Οι δυσκολίες για την εγγραφή των γυναικών στους εκλογικούς καταλόγους
- Οι κοινωνικές αντιλήψεις
- Ο μεγάλος αριθμός αναλφάβητων γυναικών

Οι παραπάνω δυσκολίες είχαν ως αποτέλεσμα να μην εγγραφούν περισσότερες από 14.000 γυναίκες στους πρώτους εκλογικούς καταλόγους και να ψηφίσουν στις εκλογές του Φεβρουαρίου 12.000, εκ των οποίων οι 2.336 στην Αθήνα σε 6 χωριστά εκλογικά τμήματα και 9.500 περίπου στις επαρχίες.

-1945 Το ανώτερο όργανο της πρώτης λαϊκήςwordpress.comς εξουσίας στην Ελλάδα (ΠΕΕΑ) αναγνωρίζει τυπικά και ουσιαστικά την ισότητα της γυναίκας. Το ψήφισμα του Εθνικού Συμβουλίου των Κορυσφάδων λέει ρητά: “Όλοι οι Έλληνες άνδρες και γυναίκες έχουν τα ίδια πολιτικά και αστικά δικαιώματα” Το ψήφισμα του Εθνικού Συμβουλίου που έχει χαρακτήρα προσωρινού συνταγματικού χάρτη, αναγνωρίζει για πρώτη φορά τα ίσα πολιτικά δικαιώματα των δύο φύλων. Οι γυναίκες ψηφίζουν ισότιμα και εκλέγονται στο Εθνικό Συμβούλιο. (wordpress.com) Για παράδειγμα, οι πρώτες διεκδικήσεις του γυναικείου κινήματος.

-αφορούσαν το δικαίωμα για ψήφο. Η Φιλανδία είναι η πρώτη χώρα που έδωσε ψήφο στις

-γυναίκες το 1906, ακολούθησε η Αγγλία το 1928, η Ελλάδα το 1952, ενώ η Γαλλία και η

-Ιταλία το 1954 (Παυλάκου, 1991).

Η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής Ελένη Σκούρα

Οι αγώνες «για δικαίωμα στη μόρφωση» και «δικαίωμα στο εκλέγειν» ξεκίνησαν σχεδόν ταυτόχρονα στα μέσα του ΙΘ' αιώνα. Ακριβώς στα 1865, η Ότο Πέτερς ίδρυσε τον Πανγερμανικό Σύνδεσμο Γυναικών. Είχε προηγηθεί η Αγγλίδα Ε. Μπλακουέλ, που πήρε πτυχίο και άδεια εξάσκησης του ιατρικού επαγγέλματος, στα 1859. Ακολούθησε η Αμερικανίδα Μ. Μίτσελ που έγινε η πρώτη στον κόσμο αστρονόμος, στα 1866. Στα 1868, το παρισινό πανεπιστήμιο, με μια μνημειώδη απόφαση, άνοιξε στις γυναίκες τις πόρτες της Νομικής Σχολής. Αμέσως το ακολούθησαν και τα υπόλοιπα της Κεντρικής και Δυτικής

Ευρώπης.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΗ

- **ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ...** ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δικαίωμα στη ζωή, δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου, απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης απαγόρευση της δουλείας και της καταναγκαστικής εργασίας.
- **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ...** δικαίωμα στην ελευθερία και στην ασφάλεια, σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δικαίωμα γάμου και δικαίωμα ίδρυσης οικογένειας, ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, ελευθερία των τεχνών και των επιστημών, δικαίωμα εκπαίδευσης, επαγγελματική ελευθερία και δικαίωμα στην εργασία.
- **ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ...** δικαίωμα στην πληροφόρηση και στη διαβούλευση με τους εργαζομένους στο πλαίσιο της επιχείρησης, δικαίωμα συλλογικών ενεργειών, δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας, οικογενειακή και επαγγελματική ζωή, ισότητα ρόλων, προστασία υγείας, πρόσβαση σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.
- **ΙΣΟΤΗΤΑ...** ισότητα έναντι του νόμου διάκριση, πολιτισμική, θρησκευτική, και γλωσσική πολυμορφία, ισότητα ανδρών γυναικών.
- **ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ...** δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, δικαίωμα χρηστής διαχείρισης, δικαίωμα αναφοράς, ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή.
- **ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ...** δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα υπεράσπισης, αρχές νομιμότητας.

1.Αλβανία: Κι όμως δεν είναι άντρες, είναι γυναίκες

Σήμερα που όλο και περισσότεροι ανακαλύπτουμε τί ακριβώς σημαίνει "Ορκισμένες παρθένες" ("Sworn Virgins") των ορεινών χωριών της Βόρειας Αλβανίας, το έθιμο οδεύει προς εξαφάνιση. Για αιώνες, ωστόσο, υπήρχαν περιοχές ολόκληρες που υποχρέωναν γυναίκες να ζουν ως άνδρες προκειμένου να "ξεπλένουν" την "ντροπή" της μη απόκτησης αρσενικού απογόνου. Η πατριαρχική εξουσία έπρεπε να παραμείνει με οποιοδήποτε τρόπο και κόστος.

Στην πραγματικότητα οι γυναίκες αυτές στην κυριολεξία θυσιάστηκαν από τις οικογένειές τους στο βωμό της παράδοσης. Το έθιμο αυτό, όπως και πολλά ακόμα, χρωστά την ύπαρξή του στην προσαρμοστικότητα που δείχνουν οι άνθρωποι όταν τα πράγματα δεν έρχονται όπως τα έχουν ορίσει στον μικρόκοσμό τους. Σε μια κοινωνία, λοιπόν, όπου η απουσία ανδρών ήταν συνώνυμη της απόλυτης καταστροφής οι άνθρωποι επινόησαν τις "ορκισμένες παρθένες". Οι οικογένειες που δεν είχαν αρσενικούς απογόνους και άρα δεν είχαν άνθρωπο άξιο να διαχειριστεί τα οικογενειακά ζητήματα, αποφάσιζαν να μετατρέψουν μια γυναίκα σε άνδρα προκειμένου να της τα αναθέσουν. Το ρόλο αυτόν δεν επωμιζόταν οποιοδήποτε θηλυκό μέλος της οικογένειας αλλά μονάχα η μεγαλύτερη κόρη.

Για να βαπτιστεί "ορκισμένη παρθένα" ή "burnesha" (όπως λέγεται σε τοπικές διαλέκτους) μια γυναίκα κόβει τα μαλλιά της, ντύνεται για το υπόλοιπο της ζωής της και για οποιαδήποτε δραστηριότητα αποκλειστικά με αντρικά ρούχα, ενίοτε αλλάζει το όνομά της, υιοθετεί ανδρικές συνήθειες και χειρονομίες. Το κυριότερο, όμως, είναι που παίρνει όρκο τιμής πως θα παραμείνει παρθένα και αγνή για όλη της τη ζωή.

Το έθιμο αυτό είναι πρωτοφανές για την περιοχή της Ευρώπης. Παρόμοιες πρακτικές εφαρμόζονταν σε ορισμένες φυλές ιθαγενών στη Βόρεια Αμερική.

Το έθιμο κρατά από τον 15ο αιώνα. Από τότε μέχρι και αρκετά πρόσφατα στις περιοχές εκείνες της Βόρειας Αλβανίας και του Κοσόβου η γυναίκα δεν είχε την πολυτέλεια καμιάς ελευθερίας: ακολουθούσε τις προσταγές της οικογένειας στον γάμο, δεν ψήφιζε, δεν οδηγούσε αυτοκίνητο, δεν είχε καμία επαφή με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της οικογένειας, δεν κρατούσε χρήματα. Εννοείται δεν έπινε, δεν κάπνιζε, δεν ξενυχτούσε παρά μόνο για να περιποιηθεί κάποιον.

Με τους άντρες να απολαμβάνουν τις όποιες μικρές ή μεγάλες χαρές της ζωής (δεδομένων φυσικά των συνθηκών στην χώρα) οι γυναίκες αυτές ενδεχομένως θεωρούσαν την ένταξή τους στις "burnesha" ως ένα είδος απελευθέρωσης καθώς αυτομάτως τους χορηγούνταν όλα τα δικαιώματα και τα προνόμια του ανδρικού πληθυσμού. Με τον τρόπο αυτό έβγαιναν από την αφόρητη κοινωνική απομόνωση.

Για πολλές γυναίκες, επίσης, η ένταξή τους στις παρθένες ήταν ο μόνος τρόπος να αποδεσμευτούν από έναν γάμο που είχαν προαποφασίσει οι γονείς τους από την στιγμή που γεννήθηκαν και μάλιστα χωρίς να διακινδυνεύσουν μια βεντέτα λόγω ατίμωσης της οικογένειας του γαμπρού. Κάποιες άλλες επίσης θεωρούσαν πως αυτός ήταν ο μόνος τρόπος να κληρονομήσουν την

οικογενειακή περιουσία.

Μια γυναίκα γίνεται "ορκισμένη παρθένα" σε οποιαδήποτε ηλικία με μια ειδική τελετή-ορκωμοσία μπροστά σε μια επιτροπή με πρεσβύτερους 12 χωριών. Από τη στιγμή εκείνη και μετά της επιτρέπεται να ζει ως άνδρας και είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει αρσενικό όνομα, να μεταφέρει όπλο, να καπνίζει, να πίνει αλκοόλ, να εργάζεται, να ενεργεί ως επικεφαλής μιας οικογένειας, να προστατεύει τα γυναικόπαιδα, να παίζει μουσική και τραγουδά και να μιλά ισότιμα με τους άνδρες.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η άσκηση βίας στις γυναίκες στις περισσότερες χώρες της Λατινικής Αμερικής είναι συνεχής. Παρά τα οικονομικά επιτεύγματα, χώρες όπως η **Βολιβία** και η **Γουατεμάλα** έχουν ακόμα τον μεγαλύτερο αριθμό δολοφονιών γυναικών, σύμφωνα με μία πρόσφατη μελέτη από τον Παναμερικανικό Οργανισμό Υγείας ανάμεσα σε 13 χώρες. Ειδικά η **Βολιβία** έχει τα υψηλότερα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας στη Νότια Αμερική σύμφωνα με στοιχεία που έχουν συλλεγεί κατά το 2011 από υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών. Η **Κεντρική Αμερική**, εξαιτίας της εγκληματικότητας που σχετίζεται με το παράνομο εμπόριο ναρκωτικών, συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πιο επικίνδυνες περιοχές στη γη για τις γυναίκες. Η **Ονδούρα** είναι ιδιαίτερα βίαιη, χωρίς κανένα σημάδι βελτίωσης.

Η **Κολομβία** είναι μία χώρα που έχει κάνει αλματώδη πρόοδο όσον αφορά στη διάλυση των ένοπλων συγκρούσεων. Όμως εξαιτίας μιας κουλτούρας της βίας που έχει αναδυθεί ως αποτέλεσμα αυτής της σύγκρουσης, η αυξανόμενη βία εναντίον γυναικών και κοριτσιών στην χώρα έχει μετατραπεί σε έναν παράλογο μισογυνισμό. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον θεωρείται ότι κάθε άνδρας που νομίζει ότι είναι νέος, όμορφος και ανεξάρτητος δικαιούται να κάνει επιθέσεις με οξύ για εκδίκηση. Οι γυναίκες που έχουν δεχτεί τέτοιες επιθέσεις συνήθως είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας.

Σε μία περίπτωση που δημοσιεύτηκε στην Washington Post από τον αρθρογράφο Juan Forero, ένας ζηλιάρης εραστής πλήρωσε έναν "sicario" (νεαρός που πληρώνεται για να επιτίθεται), για να πετάξει οξύ στην φιλενάδα του με αντάλλαγμα μόλις 1,75 δολ. Το 2011, επίσημα στοιχεία αναφέρουν 42 τέτοιες επιθέσεις στην Κολομβία. Το 2012 αυτός ο αριθμός τετραπλασιάστηκε με 150 επιθέσεις επίσημα καταγεγραμμένες. Η επίθεση με οξύ σπάνια σκοτώνει, όμως προκαλεί σοβαρές σωματικές, ψυχολογικές και κοινωνικές πληγές.

Η πλειονότητα των κοριτσιών ηλικίας 5 έως 15 ετών στις χώρες αυτές έχει πέσει θύμα βιασμού ή σεξουαλικής κακοποίησης. Το **Εκουαδόρ** (76%), η **Νικαράγουα** (70%) και η **Χιλή** (57%) έχουν τα υψηλότερα ποσοστά. Το 47% των βιασμών σε ανήλικες στην **Κόστα Ρίκα**, στο **Ελ Σαλβαντόρ**, στη **Γουατεμάλα**, στην **Ονδούρα**, στη **Νικαράγουα** και στην **Παραγουάη** έγινε από μέλη της οικογένειάς τους. Στο **Περού**, εννέα στις 10 γυναίκες έχουν κακοποιηθεί από τους συζύγους τους. Παρ' ότι η σεξουαλική κακοποίηση είναι το πιο συχνό έγκλημα στην Λατινική Αμερική, είναι εκείνο με τις λιγότερες αναφερθείσες καταγγελίες.

Η πλειονότητα των κοριτσιών ηλικίας 5 έως 15 ετών στις χώρες αυτές έχει πέσει θύμα βιασμού ή σεξουαλικής κακοποίησης. Το **Εκουαδόρ** (76%), η **Νικαράγουα** (70%) και η **Χιλή** (57%) έχουν τα υψηλότερα ποσοστά. Τα κορίτσια αυτά ξαναβιάζονται μία ή περισσότερες φορές και μετά την ενηλικίωσή τους. Το 47% των βιασμών σε ανήλικες στην **Κόστα Ρίκα**, στο **Ελ Σαλβαντόρ**, στη **Γουατεμάλα**, στην **Ονδούρα**, στη **Νικαράγουα** και στην **Παραγουάη** έγινε από μέλη της οικογένειάς τους. **Περού**, εννέα στις 10 γυναίκες έχουν κακοποιηθεί από τους συζύγους τους. Το 25% των ανήλικων κοριτσιών της Λατινικής Αμερικής μένουν έγκυες από τους βιαστές τους. Το 20% των ετήσιων γεννήσεων στις χώρες αυτές είναι από ανήλικες (περίπου 2 εκατομύρια μωρά), ενώ μόνο το 7% των ανήλικων μανάδων έχουν πάει σχολείο. Παρ' ότι η σεξουαλική κακοποίηση είναι το πιο συχνό έγκλημα στην Λατινική Αμερική, είναι εκείνο με τις λιγότερες αναφερθείσες καταγγελίες. Πιο συγκεκριμένα:

Η βία κατά των γυναικών στο Μεξικό: η σιωπή και οι ρωγμές

Η Σιουδάδ Χουάρες είναι μια παραμεθόρια πόλη του **Μεξικού** γεμάτη από μακιλαδόρας και έγινε παγκοσμίως γνωστή όταν από το 1993 σαρώθηκε από ένα κύμα δολοφονιών γυναικών. Εκατοντάδες γυναίκες δολοφονήθηκαν εκεί, απλώς και μόνο επειδή ήταν γυναίκες και φτωχές. Πολλές από αυτές ήταν εργάτριες στις **μακιλαδόρας**, των βιοτεχνιών συναρμολόγησης/επεξεργασίας/παραγωγής που ανήκουν σε μεγάλες πολυεθνικές και λειτουργούν με ειδικό ευνοϊκό καθεστώς: εισήχθησαν στο Μεξικό το 1965 και σήμερα είναι χιλιάδες. Η συντριπτική πλειονότητα των εργαζομένων είναι γυναίκες και οι **συνθήκες εργασίας στις μακιλαδόρας είναι τρομακτικές** και περιλαμβάνουν από υποχρεωτικές περιοδικές εξετάσεις για εγκυμοσύνη, η οποία πρακτικά απαγορεύεται, μέχρι εξαντλητικά ωράρια, ανθυγιεινές συνθήκες, μέχρι περιορισμό στην πόση νερού, ώστε οι εργάτριες να μην πηγαίνουν στην τουαλέτα. Ερευνητές αποκαλούν τις μακιλαδόρας σύγχρονη έκφραση των στρατοπέδων υποχρεωτικής εργασίας, στο πλαίσιο ενός συστήματος εκμετάλλευσης που θεωρεί τις εργαζόμενες αναλώσιμες και το γυναικείο σώμα «ανταλλακτικό νόμισμα ανάμεσα στους ισχυρούς που ελέγχουν την περιοχή».

Επιπλέον, από το 2000 μέχρι σήμερα έχουν δολοφονηθεί στη Σιουδάδ Χουάρες περίπου 30 δημοσιογράφοι που τόλμησαν να ερευνήσουν και να καταγγείλουν αυτές τις δολοφονίες, ενώ «θύματα εκλογής» αποτελούν και τα μέλη φεμινιστικών ομάδων και οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η πλειονότητα των φόνων δεν διαλευκάνθηκε ποτέ: η απάντηση του κράτους ήταν η πλήρης ατιμωρησία, γεγονός που ενισχύει τις κατηγορίες για διαπλοκή των αστυνομικών αρχών του Μεξικού με τις μαφίες, αλλά και για τον κοινωνικό και θεσμικό σεξισμό που κυριαρχεί ατιμώρητος στη χώρα, σε όλα τα επίπεδα — ο πρώην πρόεδρος Φοξ είχε πει την ατάκα ότι «το 75% των μεξικάνικων σπιτιών έχει πλυντήριο, και δεν εννοώ το δίποδο»... Με όλη την ιδιαιτερότητά τους, οι δολοφονίες γυναικών στη Σιουδάδ Χουάρες εντάσσονται στη γενικευμένη βία κατά των γυναικών που σημαδεύει το Μεξικό. Το 2010, στη Χουάρες δολοφονήθηκαν 476 γυναίκες, σχεδόν τριπλάσιες από την περασμένη χρονιά, πολλές λόγω ενδοοικογενειακής βίας. Μάλιστα, σε κάποιες πολιτείες της χώρας έχει τυποποιηθεί νομικά το αδίκημα της «γυναικοκτονίας» [femicidio].

Η βία κατά των γυναικών είναι ένα σοβαρό πρόβλημα στην Λατινική Αμερική, όπως είναι και σε πολλές ακόμα χώρες του υπόλοιπου κόσμου. Περίπου μία στις τρεις γυναίκες στην Λατινική Αμερική και την Καραϊβική έχουν υπάρξει θύματα σεξουαλικής, σωματικής ή λεκτικής βίας στα χέρια των συντρόφων τους, σύμφωνα με μία έρευνα του Παναμερικανικού Οργανισμού Υγείας το 2006.

Από τη δεκαετία του 1990, η πλειοψηφία των χωρών της Λατινικής Αμερικής έχει αναλάβει δράση για να θέσει εκτός νόμου τη βία κατά των γυναικών. Παρόλα αυτά, συντηρητικά δικαστήρια συχνά επιλέγουν να μην εκδώσουν δικαστικές αποφάσεις υπέρ των γυναικών, κυρίως σε υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας. Οι γυναίκες των χωρών αυτών και οι σύμμαχοί τους έχουν δώσει ένα όνομα στο χειρότερο έγκλημα βίας κατά των γυναικών: «γυναικοκτονία». Με τον όρο αυτό ορίζεται η δολοφονία γυναικών από άντρες μόνο και μόνο επειδή είναι γυναίκες.

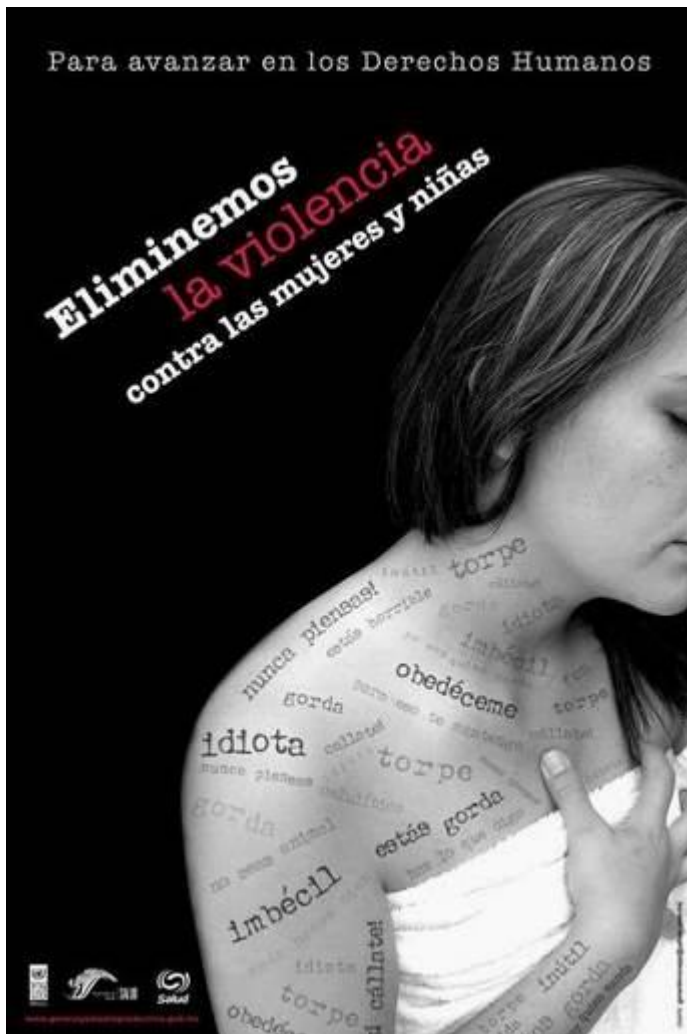
Σήμερα, όμως, ένα πολιτικός μετασχηματισμός που λαμβάνει χώρα στην Λατινική Αμερική φαίνεται ότι βελτιώνει την θέση των γυναικών της περιοχής. Περισσότερες από τις μισές δημοκρατίες του Δυτικού Ημισφαιρίου, όπου η ισπανική και πορτογαλική γλώσσα ομιλούνται, έχει μετατοπιστεί πολιτικά προς την αριστερά κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας.

Σημείο αυτής της αλλαγής είναι μία φράση του πρόσφατα αποθανόντος προέδρου της Βενεζουέλας **Ούγκο Τσάβες**, ο οποίος αναφέρεται στον εαυτό του ως φεμινιστής: «Ο αληθινός σοσιαλισμός είναι φεμινιστής».

Ο προοδευτικός πρόεδρος του Εκουαδόρ **Ραφαέλ Κορρία** ονόμασε « δικαιοσύνη των φύλων » το τέλος των διακρίσεων κατά των γυναικών, ως ένα μέρος του οράματος του για τον σοσιαλισμό του 21^{ου} αιώνα,

Στην επίσημη διακήρυξη που εκδόθηκε από το πρόσφατο Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ που έλαβε χώρα στη Βραζιλία (2009), τονίστηκε μεταξύ άλλων ότι: « ένας εναλλακτικός τρόπος διακυβέρνησης πρέπει απαραίτητως να είναι φεμινιστικός, καθώς είναι αδύνατον να οικοδομήσεις μία κοινωνία, η οποία θα βασίζεται στην κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα, όταν το ήμισυ της ανθρωπότητας καταπιέζεται και γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης ».

Οι Γυναίκες στην Αφρική

Οι γυναίκες στον πόλεμο

Οι γυναίκες ως όπλα πολέμου

Ο εμφύλιος πόλεμος στη Συρία είχε καταλυτική επίδραση για τη θέση των γυναικών, τόσο στο σπίτι όσο και στους καταυλισμούς προσφύγων, όπου καταγράφονται περιστατικά με γάμους παιδιών, διακίνηση ανθρώπων και σεξουαλική βία, επισημαίνουν οι ειδικοί.

Οι ανθρωπιστικές οργανώσεις υποστηρίζουν ότι οι δυνάμεις του προέδρου Άσαντ έχουν βάλει στο στόχαστρο τους γυναίκες τις οποίες βιάζουν και βασανίζουν, ενώ οι σκληροπυρηνικοί ισλαμιστές τους έχουν αποστερήσει τα δικαιώματα στα εδάφη που τελούν υπό τον έλεγχό τους.

Η δημοσκόπηση, πάντως, παρουσιάζει μία μεικτή εικόνα ως προς τα δικαιώματα των γυναικών σε άλλες χώρες της Αραβικής Άνοιξης.

Μαζί με τη Συρία, όλες οι χώρες μέλη του Αραβικού Συνδέσμου, με εξαίρεση τη Σομαλία και το Σουδάν, έχουν υπογράψει ή επικυρώσει την CEDAW. Επιπλέον, ο παλαιστίνιος πρόεδρος Μαχμούντ Αμπάς συμβολικά επικύρωσε την Σύμβαση εκ μέρους της Παλαιστινιακής Αρχής και της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης.

Ωστόσο, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι η προστασία που παρέχει στις γυναίκες η Σύμβαση είναι επιφανειακή.

Η κατασταση στην ηπειρο της αφρικα ως προ το θεμα των γυναικων και των δικαιωματων τους είναι το λιγοτερο αθλιες, χαρακτηριστικο είναι το παρακατω αρθρο που απωτυπωνει αυτην την κατασταση:

Στην υποσαχάρια Αφρική τα δικαιώματα των γυναικών είναι ένα θέμα που απαιτεί λεπτούς χειρισμούς. Αυτα που στον δυτικό κόσμο θεωρούνται κεκτημένα εδώ είναι ακόμα υπο συζήτηση. Η Ουγκάντα, όπως και οι περισσότερες χώρες της Ανατολικής Αφρικής (και όχι μόνο) είναι μια βαθειά πατριαρχική κοινωνία. Η πολυγαμία, οι παραδοσιακές πεποθήσεις πως οι γυναίκες αποτελούν "κοινό αγαθό", η "πληρωμή της νύφης"-η συνήθεια να πληρώνει ο άντρας τον πατέρα ή τον αδερφό της μέλλουσας νύφης ώστε να δώσουν την συγκατάθεση τους- έχει κατα κάποιο τρόπο νομιμοποιήσει την αντρική κυριαρχία: το αρσενικό θέτει τους όρους στις σχέσεις των δύο φύλων και καταφεύγει στην βία αν συναντήσει άρνηση. Η βία κατα των γυναικών στην Ουγκάντα έχει πάρει διαστάσεις επιδημίας και πάνω απο το 60% του γυναικειου πληθυσμού της χώρας κακοποιείται απο το σύζυγο ή το σύντροφο του. Ομως αυτή η σωματική και σεξουαλική βία δεν εξηγείται μόνο απο τις παραδόσεις της αφρικανικής κοινωνίας: συνδέεται άμεσα με τη φτώχεια και τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες τις οποίες βιώνουν χιλιάδες γυναίκες. Οι παραδοσιακές πεποιθήσεις απλά διευκολύνου την κοινωνική ανοχή.

Αναμφίβολα η βία κατά των γυναικών είναι παγκόσμιο φαινόμενο, όμως εδώ στην Ουγκάντα έχει μια ιδιαιτερότητα: την κάθετη άυξηση των μολύνσεων με HIV-AIDS στις γυναίκες. Χωρίς οικονομικό και κοινωνικό στάτους οι γυναίκες της Αφρικής δεν έχουν καμία δυνατότητα να διαπραγματευτούν τη σχέση τους με το άλλο φύλο. Οικονομικά εξαρτημένες απο το σύζυγο η σύντροφο-ακόμα και αν εργάζονται-, συχνά θύματα βιασμού (εντός και εκτός γάμου), είναι υποχρεωμένες να δεχτούν οποιαδήποτε απαίτηση για να επιβιώσουν.

Σίγουρα ακούγονται καταθλιπτικά όλα αυτά. Και όντως έτσι είναι. Ομως ακόμα και στις πιο ανέλπιδες καταστάσεις υπάρχει πάντα ένα αγνό φως. Και αυτό είναι κάτι που ανακάλυψα εδώ στην Ουγκάντα. Πριν λίγο καιρό, και με τη βοήθεια κάποιων γυναικείων οργανώσεων, είχα τη τύχη να γνωρίσω τέσσερις γυναίκες που με κατέπληξαν με τη δύναμη τους και τη θέληση να επιβιώσουν. Οι ιστορίες τους ξεπερνούν ακόμα και την πιο νοσηρή φαντασία. Ολες είχαν βιώσει την συζηγική βία στην πιο ακραία μορφή της: βιασμοί, εξευτελισμοί ακόμα και απόπειρα δολοφονίας συνθέτουν την ιστορία της ζωής τους. Ομως κατάφεραν να επιβιώσουν, παλεύουν να μεγαλώσουν τα παιδιά τους και αντιμετωπίζουν ακόμα και το AIDS με δύναμη και ασιοδοξία.

Η ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Τα δύο τρίτα των αναλφάβητων σε ολόκληρο τον κόσμο (876 εκατομμύρια) είναι γυναίκες, αριθμός που σύμφωνα με τη UNICEF δεν θα αλλάξει σημαντικά για τα επόμενα 20 χρόνια. Πέφτουν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης μία ή περισσότερες φορές στη ζωή τους εκατομμύρια γυναίκες, ενήλικες και μη. Παρ' όλα αυτά οι καταγγελίες είναι ελάχιστες, ενώ σε ορισμένες χώρες της Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και της Ασίας εφαρμόζεται η ειδικής πράξη του ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων των κοριτσιών (κλειτοριδεκτομή). Σήμερα στις χώρες αυτές περισσότερες από 114 εκατομμύρια γυναίκες έχουν υποστεί αυτό το μαρτύριο. Στην Ινδία, στο Πακιστάν, αλλά και αλλού στη νοτιοανατολική Ασία οι γυναίκες που κυοφορούν θηλυκά έμβρυα υποχρεώνονται σε άμβλωση, ενώ αν κατορθώσουν να τα γεννήσουν, συχνά τους τα παίρνουν και τα θανατώνουν.

Πιο χαρακτηριστικά τα στατιστικά σε πολλές χώρες της αφρικής είναι τα εξής:

ΤΣΑΝΤ: Μόνο το 15% των γεννήσεων πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη γιατρού ή μαίας, ενώ το 49% των κοριτσιών ηλικίας 15-19 έχουν παντρευτεί, οι περισσότερες χωρίς τη θέλησή τους.

ΑΙΘΙΟΠΙΑ: Μόνο το 8% των γυναικών γεννά υπό την παρουσία γιατρού ή μαίας, το 49% των κοριτσιών 15-19 ετών είναι παντρεμένα.

ΜΑΛΙ: Γιατρός ή μαία παραβρίσκεται μόνο στο 24% των γεννήσεων. Το 91% των γυναικών είναι αμόρφωτες, ενώ το 50% των κοριτσιών έχουν παντρευτεί πριν από την ενηλικίωσή τους. Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

ΝΙΓΗΡΙΑ: Μόνο το 15% των γεννήσεων γίνονται παρουσία γιατρού ή μαίας, ενώ παντρεμένα είναι τα κορίτσια ηλικίας 15-19 ετών, σε ποσοστό 62%. Το 97% του γυναικείου πληθυσμού είναι αγράμματες. Εκατοντάδες Νιγηριανές πέφτουν θύματα σωματεμπορίας και πωλούν στην Ευρώπη. Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

ΟΥΓΚΑΝΤΑ: Το 50% των γυναικών ηλικίας 15-19 είναι παντρεμένες, ενώ το 67% των γυναικών είναι αμόρφωτες. Το 38% των γεννήσεων γίνονται υπό την επίβλεψη γιατρού ή μαίας. Εφαρμόζεται κλειτοριδεκτομή.

ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ: Μόνο το 14% των γεννήσεων γίνεται από γιατρό ή μαία. Το 50% του γυναικείου πληθυσμού μεταξύ των κοριτσιών έχουν παντρευτεί. Στη συγκεκριμένη χώρα, πολύ μεγάλο είναι και το ποσοστό των γυναικών που εξαναγκάζονται σε πορνεία. Πολλές απ' αυτές δεν έχουν ενηλικιωθεί.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ ΑΦΡΙΚΑΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Αν και αντιπροσωπεύουν το 50% του πληθυσμού της γής και περίπου τα δύο τρίτα των ωρών εργασίας του, οι γυναίκες δεν απολαμβάνουν παρά το ένα δέκατο του εισοδήματος του πληθυσμού αυτού και έχουν στή διάθεσή τους λιγότερο από το 1% των αγαθών του πλανήτη.

Η μέρα της αφρικανίδας γυναίκας είναι υπερφορτωμένη. Σηκώνεται πριν απ' όλους το πρωί, πριν ακόμα βγει ο ήλιος. Η μεταφορά του νερού απ' το ποτάμι ή το πηγάδι απαιτεί ένα καθημερινό «πήγαιν' έλα» σε έδαφος ανώμαλο, συχνά με ανήφορο και κατήφορο, μ' ένα φορτίο στα κεφάλι 20-30 κιλών.

Για ν' ανάψει φωτιά, χρειάζονται ξύλα. Σε πολλές περιοχές η αναζήτηση αυτή, έχει καταστήσει ένα σοβαρό πρόβλημα. Στα Ζαΐρ, π.χ. στην ορεινή περιοχή Κιβού, πολλές γυναίκες και κοπέλλες δουλεύουν για μισή μέρα στις φυτείες με αντάλλαγμα λίγα ξερά ξύλα. Τρέφουν τη χώρα. Αφού φροντίσουν τα παιδιά τους φεύγουν για τα χωράφια, που συχνά βρίσκονται πολύ μακριά απ' το χωριό. Η δουλειά εκεί διαρκεί περίπου 16 ώρες. Και η δουλειά αυτή σε αγρούς λαχανικών κυρίως, είναι περίπου αποκλειστική ευθύνη της γυναίκας. Οι άνδρες πηγαίνουν μόνο για το αρχικό όργωμα. Μ' ένα τσαπί κι' ένα μεγάλο μαχαίρι στα χέρια ετοιμάζουν τη γη για σπορά, ξεβοτανίζουν και κάνουν συγκομιδή. Κατά τις 2.00 μ.μ. γυρίζουν μ' ένα φορτίο που είναι μισό προϊόντα της γης, μισό ξύλα για τη φωτιά. Η μεταφορά είναι κι αυτή γυναικεία δουλειά. Συχνά βλέπει κανείς γυναίκες να κουβαλούν φορτίο αρκετά μεγαλύτερο απ' όσο ζυγίζουν οι ίδιες.

Μόλις φτάσουν στο σπίτι αρχίζουν να καθαρίζουν το μανιόκ με την βοήθεια των κοριτσιών τους, αν έχουν. Μετά μαγειρεύουν για όλη την οικογένεια, συχνά μέσα σε μια καλύβα χωρίς παράθυρα ή τζάκι. Προτιμούν τροφές της κατηγορίας των κονδύλων (μανιόκ, είδη πατάτας κλπ.) που μαγειρεύονται γρήγορα, χωρίς να χρειάζονται πολλά ξύλα, ενώ οι τροφές που περιέχουν πρωτεΐνες σιγά-σιγά εγκαταλείπονται. Και μετά το βραδινό φαγητό των ανδρών, είναι η ώρα της «διασκέδασης» τους, όπου μοιράζονται το υπόλοιπο του φαγητού με τις κόρες και τα μικρά. Στη συνέχεια πλένουν τα πιάτα και τα μικρά παιδιά τους και καθαρίζουν λίγο το σπίτι. Η νύχτα έχει πέσει. Μπορούν πιά ν' αναπαυθούν. Αύριο αρχίζει μια παρόμοια μέρα, γεμάτη μόγθο. Η δεύτερη σύζυγος. Στις πόλεις οι γυναίκες είναι πιο ανεξάρτητες ως προς τον άνδρα τους στον οικονομικό τομέα. Οι κάπως μορφωμένες εργάζονται σε γραφεία. Παρ' όλ' αυτά συνεχίζουν να έχουν και όλες τις άλλες ευθύνες-δουλειές στην οικογένεια. Για τη γυναίκα όμως της κάτω «τάξης» η ζωή είναι αφάνταστα δύσκολη. Στην πόλη όλα είναι ακριβά και η γή για καλλιέργεια σχεδόν ανύπαρκτη. Ένας μικρός κήπος λαχανικών μπορεί να χρησιμεύσει, τόσο σαν πηγή τροφίμων για την οικογένεια, όσο και τρόπος οικονομικού εισοδήματος. Οι παραδοσιακοί θεσμοί στην πόλη είναι πιο χαλαροί και κινδυνεύει η γυναίκα ή να εγκαταλειφθεί από τον σύζυγό της ή αυτός να φέρει μια δεύτερη «σύζυγο». Και στις δυο περιπτώσεις η γυναίκα βρίσκεται μόνη της με το βάρος των παιδιών της. Και η πιο εύκολη διέξοδος από το οικονομικό αδιέξοδο είναι η πορνεία, ή της ίδιας, ή η εξώθηση σ' αυτή των κοριτσιών της, συχνά ανηλίκων.

Όμως, είτε στο χωριό, είτε στην πόλη, η αφρικανίδα γυναίκα μένει στο περιθώριο και έξω από τα κέντρα λήψης απόφασης, είτε αυτά λειτουργούν μέσα στην οικογένεια, είτε στον κοινωνικό και πολιτικό χώρο.

Ανδρικός σωβινισμός. Οι άνδρες κατοχυρώνονται πίσω από ορισμένες παραδοσιακές πεποιθήσεις-ταμπού: «Οι άνδρες δεν κουβαλούν νερό. Δεν φορτώνονται. Αυτό είναι δουλειά της γυναίκας. Αν όχι, θα τον θεωρήσουν τρελλό και θα χάσει κάθε σεβασμό μέσα στην κοινωνία». Αν οι γυναίκες διαμαρτυρηθούν, θεωρείται πως αντιγράφουν τις γυναίκες της Δύσης. Αυτό είναι απαράδεκτο και προέρχεται από μια κοινωνικο-οικονομική κατάσταση που αντικειμενικά χαρακτηρίζεται άδικη στη βάση. Σε ορισμένα ωστόσο αφρικανικά κράτη, όπως η Ζιμπάμπουε, η Μοζαμβίκη, ή η Αγκόλα, έχουν ιδρυθεί Υπουργεία για τη «Θέση της Γυναίκας». Στα κράτη αυτά η γυναίκα έχει αναγκαστεί να πάρει μέρος στον πόλεμο δίπλα στον άνδρα, πράγμα που της έχει δώσει το δικαίωμα και τη δυνατότητα ν' αρνηθεί την επιστροφή της στην παραδοσιακή άδικη καταπίεσή της.

Εκπαίδευση και ισότητα των φύλων

Η μόρφωση είναι ένα βασικό ανθρώπινο δικαίωμα, ζωτικό για την ανάπτυξη και την ευημερία των ατόμων και των κοινωνιών συνολικά. Η UNICEF συνηγορεί για ποιοτική βασική εκπαίδευση σε όλα τα παιδιά - αγόρια και κορίτσια - με έμφαση στην ισότητα των φύλων και στην εξάλειψη κάθε είδους ανισοτήτων.

Η UNICEF εργάζεται με μια σειρά από τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς συνεργάτες για την πραγμάτωση των στόχων της, που αφορούν το δικαίωμα στη μόρφωση και στην ισότητα των φύλων.

Κύρια στοιχεία για την Εκπαίδευση

- Ο αριθμός των παιδιών που δεν φοιτούν στο Δημοτικό Σχολείο αν και έχουν την αντίστοιχη ηλικία εκτιμάται ότι έχει μειωθεί από 115 εκατομμύρια το 2002 σε 101 εκατομμύρια το 2007. Από αυτά τα 53 εκατομμύρια είναι κορίτσια.
- Σε παγκόσμια κλίμακα, περίπου το 80% των παιδιών σχολικής ηλικίας πηγαίνουν σχολείο. Σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, αυτός ο αριθμός αγγίζει το 66%.
- Η παρακολούθηση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης φτάνει το 61% περίπου στην Δυτική Κεντρική Αφρική, το 81% στην Νότια Ασία και το 83% στην Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική.
- Ο μεγαλύτερος πληθυσμός παιδιών που δεν πηγαίνουν στο σχολείο (στοιχεία του 2007), βρίσκεται στην υποσαχάρια Αφρική, όπου περίπου 45,5 εκατομμύρια παιδιά δεν φοιτούν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Ακολουθούν η Νότια Ασία (35 εκατομμύρια), η περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής (6,7 εκατομμύρια), οι χώρες της Ανατολικής Ασίας και του Ειρηνικού (4,2 εκατομμύρια) και η περιοχή της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (4,2 εκατομμύρια).
- Παγκοσμίως, μόνον το 49% των παιδιών ανάλογης ηλικίας φοιτούν στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Τα υπόλοιπα είτε πηγαίνουν ακόμη σε κάποια τάξη του Δημοτικού είτε εγκαταλείπουν το σχολείο.
- Το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά την παρακολούθηση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχει σχεδόν εξαλειφθεί σε περιοχές όπως αυτές της Ανατολικής Ασίας (το σύνολο των εγγραφών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση συνολικά είναι 98% για τα αγόρια και 97% για τα κορίτσια, με συνολικό ποσοστό σχολικής παρακολούθησης είναι 88% για τα αγόρια και 88% για τα κορίτσια) και στην περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Κοινοπολιτείας των Ανεξάρτητων Κρατών. Το σύνολο των εγγραφών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση είναι 92% για τα αγόρια και 90% για τα κορίτσια, με συνολικό ποσοστό σχολικής παρακολούθησης 94% για τα αγόρια και 92% για τα κορίτσια. Στην Ανατολική κεντρική Αφρική υπάρχουν περισσότερα κορίτσια από αγόρια που παρακολουθούν τάξεις του δημοτικού με τις συνολικές εγγραφές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση να φθάνουν το 83% για τα αγόρια και το 82% για τα κορίτσια, με συνολικό ποσοστό σχολικής παρακολούθησης 69% για τα αγόρια και 70% για τα κορίτσια.

Κλειδί για την εκπαίδευση των κοριτσιών είναι να εξασφαλίσουμε πως η επόμενη γενιά θα λάβει εκπαίδευση. Περίπου το 75% των παιδιών εκτός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις αναπτυσσόμενες χώρες είχαν μητέρες που είχαν πάει σχολείο.

Στο δρόμο προς την Εκπαίδευση για όλους
- Για να επιτύχουμε καθολική πρόσβαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015, τα ποσοστά εγγραφής πρέπει να αυξηθούν παγκόσμια κατά 1,3% το χρόνο και για τα επόμενα δέκα χρόνια. Ορισμένες χώρες πρέπει να πραγματοποιήσουν πιο εντυπωσιακές προόδους. Για παράδειγμα, το Μπενίν πρέπει να βελτιώνει τα ποσοστά εγγραφής κατά 2,88% κάθε χρόνο, η Ερυθραία κατά περισσότερο από 4%, το Νεπάλ κατά 2,25% και το Αφγανιστάν κατά 2,25% το χρόνο.

- Εάν οι περισσότερες χώρες στη Μέση Ανατολή και τη Β. Αφρική, την Ανατολική Ασία & Ειρηνικό και στη Λατινική Αμερική & Καραϊβική συνεχίσουν με τους αυξανόμενους ρυθμούς εγγραφής στο σχολείο που παρουσιάζουν, θα είναι εντός των Αναπτυξιακών Στόχων του 2015.

- Χώρες που κατάργησαν τα σχολικά δίδακτρα είδαν τρομερή αύξηση στα ποσοστά εγγραφής στο σχολείο. Κέννα το 2003 οι εγγραφές αυξήθηκαν από 5,9 εκατομμύρια σε 7,2 εκατομμύρια μέσα σε λίγες εβδομάδες. Ουγκάντα, η Τανζανία και το Μαλάουι είχαν ανάλογη επιτυχία.

Αναλφαβητισμός

Υπάρχουν 781 εκατομμύρια ενήλικες αναλφάβητοι σε όλο τον κόσμο, το 64% απ' αυτούς είναι γυναίκες.

Όπως παρατηρούμε η κατασταση της αφρικης στο θεμα των δικαιωματα των γυναικων σε οποιοδηποτε τιμα

αυτος ονομαζεται κοινωνικος ειτε πολιτικος ειτε εκπαιδευτικος ειτε ακομα και θρησκευτικος είναι για τον 21ο αινα το απολυτο τιποτα!

Η γυναίκα στη Μέση Ανατολή

Σήμερα στις χώρες αυτές, περισσότερες από 114 εκατομμύρια γυναίκες έχουν υποστεί αυτό το μαρτύριο. Στην Ινδία, το Πακιστάν αλλά και αλλού στη νοτιοανατολική Ασία οι γυναίκες που κυοφορούν θηλυκά έμβρυα υποχρεώνονται σε άμβλωση, ενώ αν κατορθώσουν να τα γεννήσουν, συχνά τους τα παίρνουν και τα θανατώνουν. Σε κάποιες περιοχές υπάρχουν φρικιαστικά ποσοστά αμέλειας και αδιαφορίας προς τις γυναίκες. Κάποια παραδείγματα από αυτά είναι:

➤ **YEMENH:** Μόνο το 16% των γυναικών δέχονται τη φροντίδα γιατρού ή μαίας κατά τη διάρκεια της γέννας. Το 24% των κοριτσιών ετών 15-19 είναι παντρεμένα. Το 92% των γυναικών της χώρας είναι αναλφάβητες.

➤ **ΠΑΚΙΣΤΑΝ:** Εάν ο σύζυγος κατηγορεί τη γυναίκα του για «ανάρμοστη» ή «ανήθικη» συμπεριφορά, τότε έχει το δικαίωμα να τη χτυπήσει, να την τραυματίσει, ακόμη και να τη σκοτώσει. Δύο γυναίκες καίγονται ζωντανές κάθε μέρα από τους συζύγους τους με την ανοχή του κράτους. Στους συζύγους δεν επιβάλλεται καμία ποινή.

➤ **ΙΝΔΙΑ:** Στην Ινδία 14 γυναίκες δολοφονούνται κάθε μέρα από τους συζύγους τους, με την ανοχή του κράτους. Χαρακτηριστικό είναι και το κάψιμο με λάδι «kitchen death» από τους συζύγους, αν δεν τηρηθεί το προγαμιαίο συμβόλαιο μεταξύ του πατέρα της νύφης και του υποψηφίου συζύγου.

Άρθρα σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα :

Κουβέιτ: πολιτικά δικαιώματα στις γυναίκες

Το κοινοβούλιο του Κουβέιτ ενέκρινε κατ αρχήν ένα νομοσχέδιο που χορηγεί στις γυναίκες το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις ερχόμενες δημοτικές εκλογές. Το νομοσχέδιο, το οποίο είχε ήδη εγκριθεί τον Οκτώβριο 2003 από την κυβέρνηση, ψηφίστηκε από 26 βουλευτές, ενώ 20 ψήφισαν κατά και τρεις απείχαν.

Μεταξύ αυτών που ψήφισαν υπέρ του νομοσχεδίου είναι δεκατρείς υπουργοί βουλευτές, οι φιλελεύθεροι και οι Σίιτες βουλευτές. Όλοι οι βουλευτές των φυλών και οι ισλαμιστές, οι οποίοι αντιτάσσονται κατηγορηματικά στη χορήγηση πολιτικών δικαιωμάτων στις γυναίκες, ψήφισαν εναντίον του νομοσχεδίου αυτού.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αριθμεί δεκάξι μέλη, εκ των οποίων έξι διορίζονται από τον εμίρη, τον σείχη Τζαμπέρ αλ-Αχμαντ αλ-Σαμπάχ. Εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια. Η επόμενη ψηφοφορία για

την ανάδειξη του Δημοτικού Συμβουλίου θα διεξαχθεί τον Οκτώβριο. Το Σύνταγμα του Κουβέιτ εγγυάται την ισότητα των φύλων, αλλά ο εκλογικός νόμος δίνει δικαίωμα ψήφου μόνο στους άνδρες.

Το 1999 ο εμίρης Τζαμπέρ είχε εκδώσει διάταγμα με το οποίο χορηγούσε στις γυναίκες το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι. Το διάταγμα είχε εγκριθεί από την κυβέρνηση, αλλά είχε απορριφθεί από το κοινοβούλιο.

Συνέλαβαν γυναίκες που διεκδικούσαν το δικαίωμα να οδηγούν

Στη Σαουδική Αραβία, σε μια χώρα όπου άδειες οδήγησης εκδίδονται μόνο για άνδρες, οι αρχές συνέλαβαν 14 γυναίκες που πήραν στα χέρια το τιμόνι, διεκδικώντας το δικαίωμα να οδηγούν.

Οι 14 γυναίκες συνελήφθησαν στην πρωτεύουσα Ριάντ, στις πόλεις Τζέντα και Μέκκα καθώς και στην Ανατολική Επαρχία, όπως γράφει η εφημερίδα αλ-Μεντίνα.

Ακτιβιστές ανήρτησαν στο YouTube περισσότερα από δέκα βίντεο που δείχνουν γυναίκες να οδηγούν παρά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις των αρχών ότι θα συλληφθούν και θα τιμωρηθούν.

Γυναίκες που είχαν συλληφθεί στο παρελθόν υποχρεώθηκαν να υπογράψουν δήλωση συμμόρφωσης προς την άτυπη απαγόρευση οδήγησης.

Βίντεο: <http://www.antenna.gr/news/World/article/320938/synelaban-gynaikes-poy-diekdikoy-san-to-dikaioma-na-odigoy-n>

Επανάσταση, Γυναίκες και Social Media στην Μέση Ανατολή

Της

από

την

αμερικανική

εφημερίδα

Courtney C. Radsch,

Huffingtonpost

Μετάφραση: Άντρη Γεωρναμυλή, *Επικοινωνία & Media*

"Η δύναμη των γυναικών είναι στις ιστορίες τους. Δεν είναι θεωρίες. Είναι αφηγήσεις πραγματικής ζωής τις οποίες, χάρη στα κοινωνικά δίκτυα, είμαστε σε θέση να τις μοιραζόμαστε δημόσια", δήλωσε η Αμερικανοαιγύπτια ακτιβίστρια Mona El-Tahaway, ανοίγοντας μία σύνοδο που συγκέντρωσε στο Κάιρο πάνω από εκατό κορυφαίες γυναίκες ακτιβίστριες από την Μέση Ανατολή.

Με τα χέρια της ακόμα δεμένα με επιδέσμους, από την κακοποίηση που υπέστη στα χέρια των στρατιωτικών δυνάμεων του καθεστώτος της Αιγύπτου τον περασμένο Νοέμβριο, η Tahaway έγινε δεκτή σαν άλλη διασημότητα από τους ακτιβιστές που την ήξεραν μόνο από το Twitter, τη στιγμή που έδωσε το εναρκτήριο λάκτισμα στη σύνοδο κορυφής που οργάνωσε η Yahoo! στο Κάιρο στις αρχές του 2011.

Η εκδήλωση συγκέντρωσε πολλές από τις πιο γνωστές ακτιβίστριες της περιοχής για να πουν τις ιστορίες τους από τις επαναστάσεις - τόσο επιτυχείς και ανεπιτυχείς που βίωσαν και να συζητήσουν το πώς οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν τα κοινωνικά και τα ψηφιακά μέσα για να επιφέρουν θετικές αλλαγές. Παρά το γεγονός ότι αναγνώρισαν τη σημασία του "offline" ακτιβισμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την πολιτική μεταρρύθμιση, πολλές χρεώνουν ρητά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης την αλλαγή δυνάμεων σε χώρες αυταρχικών καθεστώτων στην περιοχή.

«Εγώ δεν θα μπορούσα να το κάνω αυτό χωρίς τα social media. Ο κόσμος δεν θα γνώριζε», είπε η 20χρονη Λίβυα ακτιβίστρια του κυβερνοχώρου Danya Bashir, η οποία περιγράφει τον εαυτό της στο προφίλ της στο Twitter ως την επόμενη πρόεδρο της Λιβύης. Κατά τη διάρκεια της εξέγερσης στη Λιβύη, ξεκίνησε να χρησιμοποιεί εκτενώς το Twitter για την παροχή πληροφοριών σε δημοσιογράφους και ακτιβιστές σε όλο τον κόσμο σχετικά με το τι συνέβαινε έξω στους δρόμους. Είπε ότι σχεδόν έκανε "spam" σε λογαριασμούς twitter πασίγνωστων αναλυτών και δημοσιογράφων όπως η Tahaway ο Andy Carvin της NPR και ο άραβας σχολιαστής Sultan al Qassem. Σε ένα πάνελ συζήτησης για τη δημοσιογραφία και το διαδίκτυο, η Lamees Dhaif, εξόριστη δημοσιογράφος από το Μπαχρέιν, δήλωσε ότι κατάφερε να αποκρούσει τις προσπάθειες της κυβέρνησης να την λογοκρίνει, καθώς είχε περίπου 60.000 followers στο Twitter και 43.000 αναγνώστες στην ιστοσελίδα της, ενώ η μεγαλύτερη εφημερίδα στο Μπαχρέιν τυπώνει μόλις

12.000 αντίτυπα καθημερινά. «Τώρα οι άνθρωποι, είναι ειλικρινείς χάριν σε αυτά τα εργαλεία. Μιλάνε έξω απ' τα δόντια» είπε ακόμη.

«Είμαστε ευλογημένοι με τα social media», δήλωσε η blogger και ακτιβίστρια για τα δικαιώματα των γυναικών Manal Al-Sharif, ένα αστέρι του Twitter με περισσότερους από 56,000 followers, κάποιιοι από τους οποίους κατάφεραν να τη συναντήσουν στη διάρκεια της συνόδου.

Η Sharif μοιράστηκε μια συγκινητική ιστορία για μία γυναίκα που γνώρισε στο Twitter. Η μητέρα δύο κοριτσιών, αισθανόταν ότι ήταν όμηρος, υποχρεωμένη σε ακινησία μέχρι που διάβασε ότι η Sharif οδηγεί. Πήρε έμπνευση, αγόρασε ένα αυτοκίνητο με σκούρα φιμέ τζάμια και έμαθε μόνη της, τον εαυτό της και τις δύο κόρες της, να οδηγούν.

"Δεν υπάρχει κανένας νόμος που απαγορεύει στις γυναίκες να οδηγούν", δήλωσε η Sharif, εξηγώντας ότι η απαγόρευση ήταν περισσότερο πολιτισμική και όχι νομική. Παρ' όλα αυτά, η Sharif φυλακίστηκε για εννέα ημέρες τον Ιούνιο, αφού κάλεσε (δημόσια) τις γυναίκες από τη Σαουδική Αραβία να την ακολουθήσουν σπάζοντας το ταμπού σχετικά με την οδήγηση. Δεν σταμάτησε εκεί. Αμέσως μετά, συνέχισε να τις προτρέπει να αποκτήσουν άδειες οδήγησης και να μετάρσχουν στην εκστρατεία "Women2Drive" μέσα από το κανάλι #women2drive.

Από την Dalia Ziada, μία νεαρή Αιγύπτια που οργάνωσε αμέτρητες ηλεκτρονικές αλλά και φυσικές διαμαρτυρίες κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών και χαρακτηρίστηκε από το "The Daily Beast" ως μία από τις 17 πιο ατρόμητες bloggers του κόσμου και ως μία από τις 150 γυναίκες με την περισσότερη επιρροή στη λίστα του περιοδικού «Time», μέχρι την Aliaa Magda Elmahdy που δημοσίευσε μια γυμνή φωτογραφία της στο blog της για να διεκδικήσει με τόλμη το δικαίωμά της στην ελευθερία της έκφρασης, οι γυναίκες έχουν υιοθετήσει τις τεχνολογίες των νέων μέσων ενημέρωσης και επικοινωνίας και έχουν προσαρμοστεί σε αυτές με στόχο την προσωπική και συλλογική ανεξαρτησία και ελευθερία.

Αρκετές από τις ομάδες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων της Harassmap και της Αιγυπτιακής Πρωτοβουλίας για τα Ατομικά Δικαιώματα, δήλωσαν ότι πάλεψαν πολύ για να ανταποκριθούν στις αντιδράσεις στο blog, αλλά υπερασπίστηκαν σε μεγάλο βαθμό το δικαίωμα της Elmahdy στην ελευθερία της έκφρασης και δήλωσαν ότι θα υπερασπιστούν το δικαίωμα αυτό, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο που επέλεξε να δημοσιεύσει.

Είναι ενδιαφέρον ότι δεν υπήρχε συναίνεση για το θέμα της ποσόστωσης των γυναικών στις κοινοβουλευτικές εκλογές, με ορισμένους να υποστηρίζουν ότι οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι πρέπει να είναι οι καλύτεροι υποψήφιοι ανεξάρτητα από το φύλο και άλλους να διερωτώνται γιατί θα πρέπει να αποδέχονται τις ποσοστά μιας πληθυσμιακής ομάδας που είναι μικρότερη από το 50%, δεδομένου ότι οι γυναίκες αποτελούν το ήμισυ του πληθυσμού. Η Αίγυπτος είχε μια ποσόστωση 25%, τη στιγμή που η Λιβύη απαιτεί συμμετοχή μόνο κατά 10%, ενώ ο νέος νόμος της Τυνησίας υποχρεώνει οι υποψήφιοι άνδρες αλλά και γυναίκες να εναλλάσσονται στις λίστες των κομμάτων. Σύμφωνα με ένα πρόσφατο άρθρο του *Foreign Policy*, οι γυναίκες εκπροσωπούνται εις διπλούν σε χώρες της Μέσης Ανατολής με καθιερωμένη την ποσόστωση συγκριτικά με τις χώρες που δεν την έχουν καθιερώσει.

Παρ' όλα αυτά, η χρονιά που πέρασε ήταν σπουδαία για τις γυναίκες ακτιβίστριες της περιοχής. Ένα από τα πιο αξιοσημείωτα επιτεύγματα ήταν η απονομή του βραβείου Νόμπελ Ειρήνης για την δημοσιογράφο και ακτιβίστρια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Tawokkol Karman από την Υεμένη για το ρόλο της στην έμπνευση της εξέγερσης για τον εκδημοκρατισμό στη χώρα της. Αυτή με περίπου άλλες 20 γυναίκες δημοσιογράφους συγκεντρώθηκαν για να διαμαρτυρηθούν την ημέρα που ο πρόεδρος της Τυνησίας Μπεν Αλί έφυγε από τη χώρα, αλλά πολύ γρήγορα οι δρόμοι έφτασαν να μετρούν δεκάδες χιλιάδες εξεγερμένο κόσμο.

Από την άλλη, Maria Al-Masani, μία blogger και ακτιβίστρια για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που ίδρυσε το Παρατηρητήριο Δικαιωμάτων της Υεμένης, "YemenRights Monitor", δήλωσε την ανησυχία της για το κατά πόσο οι διεκδικήσεις των γυναικών, οι οποίες αφήφισαν την παράδοση να μείνουν κλεισμένες στο σπίτι και βγήκαν στο δρόμο, θα συνεχιστούν.

"Η συμμετοχή των γυναικών εκτιμήθηκε κατά τη διάρκεια της επανάστασης, αλλά τώρα, που απονέμονται κορυφαίες θέσεις της κυβέρνησης, σπάνια ακούγεται μια γυναικεία φωνή», δήλωσε η Masani.

Παρά τις εξεγέρσεις στον Αραβικό κόσμο, πολλές χώρες συμπεριλαμβανομένων του Μπαχρέιν, της Σαουδικής Αραβίας, της Συρίας και της Υεμένης βίωσαν οπισθοδρόμηση σύμφωνα με την ετήσια έρευνα του Freedom House ως προς τα πολιτικά δικαιώματα και τις πολιτικές ελευθερίες, λόγω της καταστολής στους υποστηρικτές της μεταρρύθμισης. Η Τυνησία ήταν ένα φωτεινό σημείο σε μία περιοχή που εξακολουθεί να συγκαταλέγεται μεταξύ των λιγότερο ελεύθερων στον κόσμο, κινούμενη από την ανελευθερία στην εκλογή κομμάτων εν μέσω μίας πρώτης εδραίωσης της δημοκρατίας μέσω εκλογών, που έλαβε χώρα μετά από την ανατροπή του Μπεν Αλί, πρότερου. Η Αίγυπτος εξακολουθεί να κατατάσσεται στη λίστα των μη ελεύθερων χωρών λόγω της συνεχιζόμενης καταστολής, από τις κυρίαρχες στρατιωτικές δυνάμεις.

Δεν τελείωσε η επανάσταση για τις γυναίκες της Μέσης Ανατολής

Αν και οι γυναίκες σε ολόκληρη την Μέση Ανατολή συμμετείχαν ενεργά στις διαδηλώσεις της Αραβικής Άνοιξης (Ως **Αραβική Άνοιξη 2010–2011**, ή διαδηλώσεις στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, εννοείται ένα επαναστατικό κύμα διαδηλώσεων και διαμαρτυριών που έλαβε χώρα στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική από τις 18 Δεκεμβρίου του 2010. Πριν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, το Σουδάν ήταν η μόνη Αραβική χώρα που ανέτρεψε επιτυχώς δικτατορικά καθεστώτα το 1964 και το 1985. Εκδηλώθηκαν εξεγέρσεις στην Τυνησία και την Αίγυπτο, εμφύλια σύρραξη στη Λιβύη, εξεγέρσεις στο Μπαχρέιν, τη Συρία και την Υεμένη. Μεγάλες διαδηλώσεις έγιναν επίσης στην Αλγερία, το Ιράν, το Ιράκ, την Ιορδανία, το Μαρόκο και το Ομάν. Μικρότερες οργανωμένες διαμαρτυρίες έγιναν στο Τζιμπουτί, το Κουβέιτ, τον Λίβανο, τη Μαυριτανία, τη Σαουδική Αραβία, και το Σουδάν. Κοινό γνώρισμα των διαδηλώσεων ήταν η αντίσταση με καμπάνιες, απεργίες, πορείες, καθώς και η χρήση κοινωνικών δικτύων όπως το Facebook, το Twitter και το YouTube, για την οργάνωση, την επικοινωνία, και την ενημέρωση περί των προσπαθειών των κρατών για καταπίεση και λογοκρισία. Το σύνθημα των διαδηλωτών στον Αραβικό κόσμο ήταν *Ash-sha'ab yurid isqat an-nizam* που σημαίνει ο λαός θέλει να πέσει το καθεστώς) ακόμη και σε χώρες όπου οι λαϊκές εξεγέρσεις κατάφεραν να ανατρέψουν τα δυναστικά καθεστώτα. Κάποιες ισλαμιστικές κυβερνήσεις μοιάζουν πιο αποφασισμένες κι από τους δεσπότες τους οποίους διαδέχτηκαν να κρατήσουν τις γυναίκες εκτός πολιτικής.

Σε συνεντεύξεις με γυναίκες στην περιοχή, με εξέπληξε η γενική τους απαισιοδοξία. Φοβούνται απώλεια των δικαιωμάτων τους. Βλέπουν οικονομική αποσύνθεση παντού γύρω τους, αυξάνοντας την πιθανότητα περαιτέρω αύξησης της βίας. Καθώς οι κοινωνικοί δεσμοί ατονούν, νιώθουν ολοένα και πιο ευάλωτες. Τις έχω ακούσει να λένε ότι τα πράγματα ήταν καλύτερα πριν από την επανάσταση.

Η γυναικεία εκπροσώπηση στις εκλογές ή στα υπουργικά συμβούλια μετά την Αραβική Άνοιξη ήταν είτε μηδενική είτε ασθενική και ακτιβίστριες ανησυχούν ότι τα ισλαμιστικά κόμματα θα επιβάλουν πολιτικές που κάνουν διακρίσεις με βάση το φύλο. Στην Αίγυπτο, για παράδειγμα, το Κόμμα της Ελευθερίας και της Δικαιοσύνης, το οποίο κυριαρχεί στο κοινοβούλιο, ισχυρίζεται ότι μια γυναίκα δεν μπορεί να γίνει πρόεδρος της Αιγύπτου. Οι Αιγύπτιες συμμετείχαν μαζικά στις διαδηλώσεις που έριξαν τον πρώην πρόεδρο Χόσνι Μουμπάρακ, το 2011, αλλά έκτοτε εξαιρέθηκαν και μαζικά από οποιονδήποτε ρόλο που θα τους επιτρέπει να λαμβάνουν αποφάσεις.

Στο Μαρόκο, ενώ στο προηγούμενο υπουργικό συμβούλιο υπήρχαν οκτώ γυναίκες, στην σημερινή ισλαμιστική κυβέρνηση υπάρχει μόνο μία. Τον Ιανουάριο το Κοινοβούλιο υιοθέτησε ένα διάταγμα που μειώνει την ηλικία γάμου των γυναικών από τα 18 στα 16 έτη. Οι μαροκινές φεμινίστριες διαμαρτυρήθηκαν έντονα, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Η κοινοβουλευτική εκπροσώπηση των γυναικών έχει δεχτεί πλήγμα επίσης. Οι γυναίκες κατέχουν λιγότερες από το 1% των εδρών στο σημερινό αιγυπτιακό κοινοβούλιο, ενώ κατά την προηγούμενη κυβερνητική σύνθεση, αυτό το ποσοστό ήταν 12%. Στη Λιβύη, ένα προσχέδιο του εκλογικού νόμου διατηρούσε αρχικά το μόλις το 10% των εδρών για τις γυναίκες, όμως αργότερα η συγκεκριμένη τροπολογία εγκαταλείφθηκε.

Στην Τυνησία, οι εκλογές του 2011 έφεραν 49 γυναίκες στην Βουλή των 217 εδρών. Όμως οι 42 από αυτές τις γυναίκες ήταν μέλη του Ενχάντα, που θεωρεί τη Σαρία, δηλαδή τον ισλαμικό νόμο ως πηγή νομοθεσίας. Πολλοί ακτιβιστές πιστεύουν ότι το Ενχάντα θα χρησιμοποιήσει την παρουσία

αυτών των γυναικών για να περιορίσει τα δικαιώματα των γυναικών.

Δυστυχώς, συντηρητικές δυνάμεις στον αραβικό κόσμο στρέφονται επανειλημμένα εναντίον των γυναικών όταν ξεσπούν πολιτικές αναταραχές. Στο Μπαχρέιν, αρκετές διαδηλώτριες συνελήφθησαν και βασανίστηκαν. Στην Υεμένη, οι αρχές ζητούν από τους άρρενες συγγενείς των γυναικών να τις «τιθασεύσουν». Στην Τυνησία, την πλέον δυτικοποιημένη αραβική χώρα, γυναίκες έχουν δεχτεί επίθεση σε πανεπιστήμια και σχολεία και αναγκάζονται να φορούν μαντίλα.

Όλες αυτές οι χώρες βρίσκονται σε σταυροδρόμι. Οι γυναίκες αποτελούν τον μισό πληθυσμό της Μέσης Ανατολής και οποιαδήποτε ελπίδα για οικονομική και πολιτική ανάπτυξη πρέπει να αντανakλά αυτό το γεγονός. Οργανισμοί όπως το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών έχουν εκδώσει επανειλημμένα εκθέσεις που καταδεικνύουν τη σύνδεση μεταξύ οικονομικής κατάρπτωσης και καταπίεσης των γυναικών. Για να το πούμε απλά, οι αραβικές χώρες δεν θα πετύχουν αν δεν ενταχθούν πλήρως οι γυναίκες στην πολιτική και οικονομική ζωή τους.

Στην ομιλία της για την αποδοχή του βραβείου Νομπέλ Ειρήνης το 2011, η πολιτική ακτιβίστρια από την Υεμένη Ταβακόλ Κάρμαν έθεσε το ζήτημα ξεκάθαρα: «Η λύση για τα προβλήματα των γυναικών μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία στην οποία απελευθερώνεται η ανθρώπινη ενέργεια, η ενέργεια αντρών και γυναικών μαζί.»

Οι χώρες της Μέσης Ανατολής θα έπρεπε να προστατεύσουν και να ενισχύσουν τα δικαιώματα των γυναικών ως μέσο εδραίωσης δημοκρατικών ιδεών και συνηθειών. Πρέπει να καθιερώσουν την Παγκόσμια Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και άλλους διεθνε4ίς νόμους και συμφωνίες ώστε να εξαλείψουν τις διακρίσεις και τα περιστατικά βίας με αφορμή το φύλο. Η ελπίδα των γυναικών για πρόοδο είναι πραγματικά η ελπίδα για μια αξιοπρεπή κοινωνία, στην οποία είναι πιθανή η εξέλιξη όλων.

Ο Μόχα Ενάτζι είναι καθηγητής Πολιτισμικών και Φυλετικών Σπουδών στο πανεπιστήμιο Σίντι Μοχάμεντ Μπεν Αμπνταλά και πρόεδρος του Διεθνούς Ιδρύματος Γλωσσών και Κουλтурών στην Φεζ του Μαρόκου.

The Middle East: Fighting for Women's Rights

As we witness a pattern of sexual violence against women in the Middle East, especially in Egypt, it is pivotal to assess whether the Arab Spring has brought real change for women in the region. Is the violence a symbol of the region's failure to advance women's rights? Women played a crucial role in uprisings across the region and hoped that their efforts would ultimately improve their social, political, and economic standing.

In Yemen, women were active participants in the protests against former President Ali Abdullah Saleh. Female Yemeni journalist and activist, Tawakkol Karman, became one of the faces of the Arab Spring and received the Nobel Peace Prize in 2011.

Apart from the general demands for a more inclusive political society and enhanced socioeconomic justice, female protesters in many Arab countries, where gender inequality was a prevailing feature before the uprisings, hoped to enhance their status in society. Thus, in the words of Yemeni political activist Afrah Nasser: “I wanted it to be a double revolution; a political one to topple President Saleh and a feminist one to ensure that women have equal rights in what Yemenis hope will be a new Yemen.”

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Επιτακτικές ανάγκες για να προληφθούν τα φαινόμενα βίας κατά των γυναικών στις διάφορες ηπείρους :

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα έμφυλης βίας (ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, πορνεία, σεξουαλική παρενόχληση, παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών με σκοπό την εκμετάλλευση/trafficking), καθώς και για την πρόληψη τέτοιων φαινομένων.
- Ενημερωτική καμπάνια-εκστρατεία σε εθνικό επίπεδο για το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στη βία κατά των γυναικών, καθώς και στην ανάδειξη του ρόλου που αναλαμβάνει η ΓΓΙΦ -ως αρμόδιος κυβερνητικός μηχανισμός-για την υποστήριξη και αρωγή των κακοποιημένων γυναικών.
- Αξιοποίηση διάφορων επικοινωνιακών μέσων και ενεργειών (ημερίδες, έντυπα, φυλλάδια κ.λπ.), καθώς επίσης και χορηγιών επικοινωνίας από τα ΜΜΕ.
- Παραγωγή και διάχυση έντυπου, ηλεκτρονικού και οπτικοακουστικού υλικού (καταχωρήσεις σε εφημερίδες και περιοδικά, αφίσες, φυλλάδια, αυτοκόλλητα, ημερολόγια, ραδιοτηλεοπτικά σποτ, τηλεοπτική καμπάνια, βίντεο, φωτογραφίες, ανακοινώσεις, δελτία τύπου κ.λπ.). Ορισμένες κατηγορίες υλικού θα παράγονται και σε συνήθεις γλώσσες μεταναστριών.

Εξειδικευμένη καμπάνια προς τις νέες γυναίκες με στόχο την πρόληψη και την ενδυνάμωσή τους στην αντιμετώπιση των πρώιμων εκφράσεων ανδρικής βίας (ψυχολογική κ.λπ.).

•Διοργάνωση θεματικού συνεδρίου, καθώς και ημερίδων ευαισθητοποίησης σε περιφερειακό επίπεδο.

